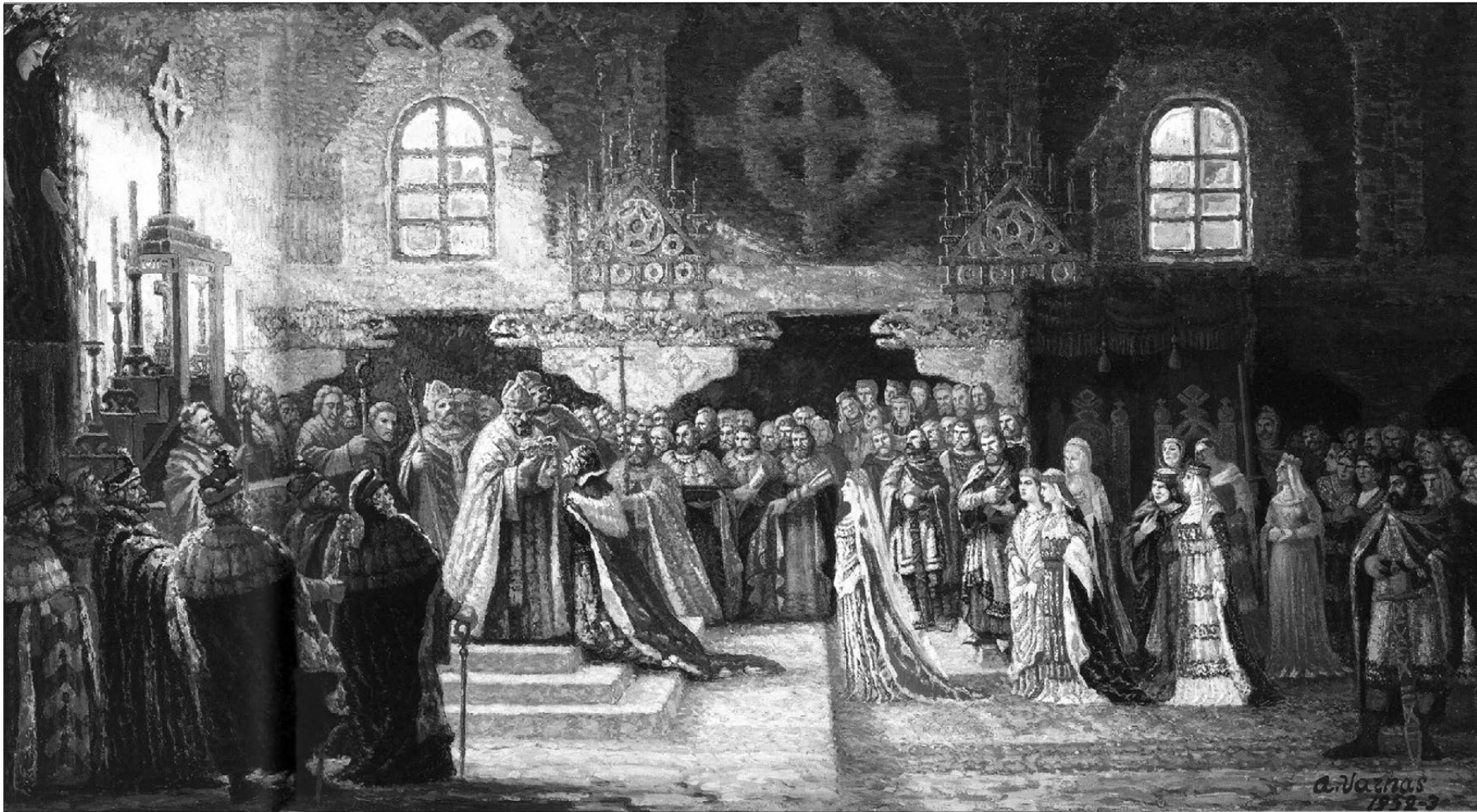

Mindaugo karūnavimas. Dailininkas Adomas Varnas 1951-1953 metai. *Originalas Jungtinėse Amerikos Valstijose.*

Mindaugas, susitaręs su kitais kunigaikščiais diplomatinio būdu arba ir pašalindamas juos, maždaug 1240 m. sujungė kunigaikštijas į vieną Lietuvos valstybę ir 1251 m. pasikrikštijo jungdamasis į Vakarų. 1253 m. buvo popiežiaus Inocento IV-ojo karūnuotas pirmuoju ir vieninteliu Lietuvos karaliumi. Tuo Mindaugas įsijungė į Europos karališkąsias šeimas, kaip suverenų valdovą, padarydamas Lietuvą lygia partnere su kitomis karalystėmis to meto Europoje. Mindaugo karūnavimo šventė Lietuvos karaliumi švenčiama liepos 6 d. Bet karaliaus Mindaugo likimas buvo tragiškas: 1263 m. jis su dviem sūnumis pavyduolių buvo nužudytas.

„PRISIEKIAU BŪTI TEISINGA VISIEMS”

Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inauguracijos kalba, pasakyta iškilmingame Seimo posėdyje, 2009 07 12.

Atskirai norėčiau kreiptis į atkurtosios Lietuvos valstybės pirmąją vadovą Vytautą Landsbergį, ekscelenciją Prezidentą Algirdą Brazauską, ekscelenciją Prezidentą Valdą Adamkų – ačiū jums už jūsų nuveiktus darbus šalies labui.

Lietuvos piliečių valia, šios dienos priesaika man - milžiniška atsakomybė savo Tautai ir Tėvynei. Prisiekiu būti lygiai teisinga visiems. Suprantu tai ir kaip teisingus santykius tarp valdžių – Prezidento, Seimo, Vyriausybės.

Būsiu aktyvi Prezidentė. Išnaudosiu visas Konstitucijos man suteikiamas galias.

Piliečių interesus ryžtingai ginsiu ir Prezidento žodžio, ir moralinio autoriteto galia.

Esu sujaudinta Lietuvos žmonių pasitikėjimo, į mane sudėtų lūkesčių. Bet noriu ir pati paraginti, ypač tuos, kurie mano, jog nieko pakeisti neįmanoma: būkite aktyvūs savo valstybės piliečiai! Kritikuokite valdžią – ir mane, kaip jos dalį, jei to reikia! **Bet nepamirškite: nuo valdžios kritikos iki valstybės griovimo gali būti tik vienas žingsnis.** Tuščia kritika neišspręs nei vienos problemos.

Todėl tarsiuosi su visomis politinėmis jėgomis, nevyriausybinių organizacijomis, piliečių judėjimais. Sustiprinsiu ir išplėsiu Prezidento visuomeninių patarėjų ratą bei svarbą.

Keliaudama po Lietuvą įsitikinau, kaip yra žmonių nusivilta teismais. Girdėjau saktant: „Yra teismai, bet trūksta teisingumo”. Mačiau pasipiktinimą dvigubais standartais: vienas teisingumas paprastiems žmonėms, kitas – įtakingiems veikėjams.

Skirdama ir teikdama teises, išskirtinį dėmesį skirsiu kandidatų padorumui, moralei ir garbei. Žmogus gerbs teismą, kai teismas gerbs pats save.

Šiais nelengvais laikais, kasdien girdime saktant: krizė. Gesindami gaisrą šandien, galvokime apie rytojų. Sutelkime jėgas pokyčiams, kurie padės gyvenimo pamatus dešimtmečiams.

Gyvenkime be oligarchizuotų monopolijų, neskaidrių sandėrių. Išlaisvinkime šeimos ir smulkaus verslo potencialą.

Pabaikime amžinai nesibaigiančias, bet tokias būtinas, sveikatos, švietimo ir rūpybos reformas.

Tegul žmogus ir jo teisės

tampa visos politikos esmė ir kiekvieno politiko prievole. Taip rasime atsakymą į klausimą, kodėl svetur dauguma išvažiuosius randa pagarbesnius santykius tarp žmonių, daugiau saugumo ir laisvės, nei savo Tėvyneje.

Užsienio politikos prioritetas buvo ir išliks geri santykiai su kaimynais. Bet sureguliuokime užsienio politikos švytuoklę: tegul tvirtas ir nuoseklus Lietuvos interesų gynimas išstums tik įsivaizduojamą šalies lyderystę euroatlantinėje erdvėje.

Tūkstantmetę išmintį sutelkę autoritetui Vakarų Europoje įgyti, jausimės daug tvirtesni ir Rytuose, dar labiau gerbiamieji tautų, kurioms Lietuvos laisvė tapo pavyzdžiu.

Nieko nėra vertesnio už ieškančią savojo pašaukimo žmogų ir kuriamą valstybę.

Pirmąjį tūkstantį metų Lietuvos kelias buvo duobėtas: ir didžiausia Europos valstybė, ir visai nušluota nuo Europos žemėlapiu.

Esu tikra: nuo mūsų pastangų šiandien, čia ir dabar, priklausys, ar dar po tūkstančio metų Lietuvos vardas vis bus minimas prie valstybių, kur klesti demokratija, gerovė ir pagarba kiekvienam piliečiui.

Telkims! Vardan tos Lietuvos.

JAV PREZIDENTAS PASVEIKINO LIETUVĄ SU TŪKSTANTMEČIU

Washington DC, liepos 2 d. Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas B.Obama pasveikino Lietuvos prezidentą ir visus šalies žmones Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga.

„Šie metai yra ypatingi Jūsų tautai. Jūs švenčiate Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmetį, o Vilnius tapo 2009 metų Europos kultūros sostine. Abu šie įvykiai atspindi ne tik Lietuvos ilgą ir turtingą istoriją, bet ir nepaprastus Jūsų šalies pokyčius nuo tada, kai prieš 20 metų atkūrėte Nepriklausomybę”, - prezidentūros pranešime cituojamas JAV prezidento laiškas.

Pasak B.Obamos, JAV didžiuojasi tuo, kad Lietuva yra viena iš artimiausių draugų ir labai patikima partnerė.

„Mes tikimės ir toliau šią partnerystę tęsti plėtojant taiką, demokratiją ir pagarbą žmogaus teisėms visame pasaulyje. Sveikinu Lietuvos

laimėjimus ir nuoširdžiai linkiu sėkmės Jums ir Lietuvai minint šią ypaci svarbią istorinę datą”, - rašo JAV vadovas.

Kaip pranešė JAV ambasada, laišką V.Adamkui perdavė su juo susitikę ESBO PA sesijoje Vilniuje dalyvaujanti JAV delegacija.

Anot ambasados pranešimo, susitikime su delegacijos nariais daugiausia kalbėta apie dvišalį JAV ir Lietuvos bendradarbiavimą.

„Lietuva - tvirta JAV sąjungininkė, sutinkanti priimti sulaikytuosius iš Gvantanamo, kurios kariai imasi atkurti Iraką ir Afganistaną, padedanti raginti kaimyninę Baltarusiją tapti atviresne demokratine visuomene”, - sakė delegacijos vadovas, Helsinkio komisijos pirmininkas senatorius Benjamin L.Cardin. 2009-aisiais sukanka 1000 metų, kai germanų miesto Kvedlinburgo analuose aprašant šv. Brunono žūtį pirmąkart paminėtas Lietuvos vardas.

ANTRASIS PREMJERO PASKYRIMAS

Vilnius, liepos 16 d. Už Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės pateiktą A. Kubiliaus kandidatūrą į Premjero postą pasisakė 79

Seimo nariai, 36 buvo prieš, 13 parlamentarų susilaikė. Nors Prezidentė trečią dieną išsakė paramą dabartinei Vyriausybei, opozicija balsavo prieš. Balsavimo rezultatus (Nukelta į 4 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Liepos 7 d. prisiekusi ir Prezidentės pareigas pradėjusi eiti **Dalia Grybauskaitė** popiet iškilmingos ceremonijos metu perėmė Prezidentūrą. S. Daukanto aikštėje surengtos išklmės, skirtos Prezidentūros perdavimui naujai šeimininkei. Ceremonijos metu nuleista pastaruosius penkerius metus prezidentavusio Valdo Adamkaus vėliava, kuri įteikta kadenciją baigusiam valstybės vadovui. Virš rūmų iškelta D. Grybauskaitės vėliava. V. Adamkus perdavė naujai valstybės vadovei didįjį prezidento atspaudą ir reprezentacinį Konstitucijos leidimą. V. Adamkus atsisveikino su D. Grybauskaite, Vyriausybe ir diplomatinio korpusu, Prezidento kanceliarijos darbuotojais, taip pat su susirinkusiais į išklmes ir išvyko į savo namus Turniškėse. Naująją Prezidentę pasveikino garbės sargybos kuopa, viduramžių Lietuvos elitinio kario šarvais vilkintys kariai, Lietuvos miestų ir miestelių vėliavnešiai. Iššautos trys istorinės patrankos salvės - Lietuvai tėvynei, Lietuvos valstybei ir jos žmonėms bei Prezidentei.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė savo pažadus pradėjo pildyti pirmąją darbo dieną. Pirmadienį „ant kilimėlio“ buvo iškviesti laikinieji ministrai: socialinės apsaugos ir darbo - Rimantas Jonas Dagys bei energetikos - Arvydas Sekmokas. Pasak D. Grybauskaitės atstovo spaudai Lino Balsio, valstybės vadovei didelių abejonių kelia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) veikla: „Prezidentė akcentavo politinės valios stoką, kuriant ir vykdant reformas. Prezidentei susidarė įspūdis, kad SADM neatsako už galutinį rezultatą reformų, kurios šiuo metu turėtų vykti ir yra būtinos Lietuvai. Prezidentės nuomone, padėti būtina skubiai taisyti ir pateikti vieną gerą planą, kaip Lietuva išbrisi iš krizės socialinėje srityje“. D. Grybauskaitė pasiliko teisę sprendimą, ar būtent R. J. Dagys gebės įveikti šią krizę, priimti apmaščiusi įvykusį pokalbį bei pasitarusi su premjeru.

Tautos prisikėlimo partijos vadas, Seimo Pirmininkas Arūnas Valinskas prabilo apie šantažą Seimo Tautos prisikėlimo partijos frakcijoje, kurią jis laiko nebe frakcija, o savotišku postų medžiotojų būreliu. „Galiu pasakyti tik tiek, kad mano stalčiuje yra medžiagos kopija, kurią atnešė vienas frakcijos narys, kaip pradėti galimą ikeiteisminį tyrimą dėl kito frakcijos nario. Žiūrėkite, mes turime tokių dokumentų, šitas žmogus niekur neišeis“, - žurnalistams atviravo A. Valinskas. Aiškindamas dalies frakcijos narių pasitraukimą ir „Ažuolo“ frakcijos įkūrimą jis akcentavo norą dirbti, o ne šantažuoti. „Mes norime dirbti, o ne šantažuoti savo frakcijos narius, kad būtų balsuojama vienaip ar kitaip“, - sakė A. Valinskas.

Nė viena iš suskilusių „prisikėlėlių“ dalių kol kas neketina trauktis iš koalicijos, taigi Seimo daugumoje ir toliau lieka 84 politikai. Tačiau abi pusės pretenduoja būti ta jėga, kuriai galioja koalicijos susitarimas ir teisė skirti ministrus. Pasak „Ažuolo“ atstovo Dainiaus Budrio, prie frakcijos dar gali prisidėti pora „darbiečių“. Premjeras Andrius Kubilius susitikinėjo su susirėjusiais „prisikėlėliais“, mėgino juos taikyti arba bent išsiaiškinti, su kuriais labiau verta bendrauti. Jis negalėjo nieko pasakyti apie padėtį koalicijoje ir samprotavo apie partijų brendimą. Kiti konservatorių veikėjai, iš stalčių išsitraukę koalicijos sutartį, mąsliai krapštė pakaušius. „Šoumenų politiniai šokiai“.

Dvidešimt Kauno politikų atvėrė „Gazprom“ kelią ES milijonų link. Liepos 16 d. po audringų diskusijų Kauno miesto tarybos posėdžių salę paliko opozicinių frakcijų - Darbo partijos ir liberalcentristų - atstovai. Balsuoti dėl sprendimo, ar pritarti investiciniam Kauno termofikacijos elektrinės, kurią valdo „Gazprom“, planams užsiregistravo tik 22 iš 41 tarybos nario. Balsuodamas dėl sprendimo Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas susilaikė. Sprendimui priimti pakako 20 balsų. Prieš šį svarstymą A. Kupčinskas dalyvavo „Kauno energijos“ valdybos posėdyje. Jame dalyvavo ir „Gazprom“ atstovai. Tarybos narių paklaustas, ką posėdyje nuveikė, miesto meras patikino, kad jame kalbos apie garotiekio trasos renovaciją ir Kauno termofikacijos elektrinės ketinimą gauti tam reikalingų pusę lėšų - apie 5 mln. litų iš Europos Sąjungos nebuvo.

Vyriausybę ketinanti spausti naujoji Lietuvos vadovė Dalia Grybauskaitė iš savo akiračio nepaleis ir parlamento. Tuo jau galėjo įsitikinti su prezidente susitikę visų Seimo frakcijų atstovai. Lietuvos vadovės nuomone, įstatymai turi būti priimami dalyvaujant visoms suinteresuotoms institucijoms, todėl ji ir nusiteikusi laužyti ligšiolines taisykles. Pasak Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovo Kęstučio Glavecko, prezidentės komanda aktyviau dalyvaus komitetų posėdžiuose, derinant pozicijas dar įstatymo svarstymo stadijoje, kad būtų išvengta veto ir konfliktų. „Prezidentė sakė, kad dabartinė situacija labai skiriasi nuo taikos, kai būna daug pinigų ir ramu. Dabar, kaip ji pavadino, yra karo padėtis, todėl ir opozicijos turinys turi keistis“ - kalbėjo K. Glaveckas.

PRAŠO GRIEŽTINTI TONĄ SU RUSIJA

Grupė įtakingų Vidurio ir Rytų Europos šalių politikų atviru laišku kreipėsi į B. Obamą, išpėdami jį apie jų regione didėjančią Rusijos baimę ir prašydami laikytis tvirtos linijos.

Laiškas, kurį pasirašė 22 vadovai, tarp kurių – buvęs Lenkijos prezidentas **Lech Walensa**, buvęs Čekijos prezidentas **Vaclav Havel**, kadenciją baigęs Lietuvos vadovas **Valdas Adamkus**, – reiškiamas gilus susirūpinimas tuo, kas įvardijama kaip mažėjantis Amerikos susidomėjimas pasaulio dalimi, kurioje daugėja augančio susirūpinimo dėl Rusijos vykdomos užsienio politikos ženklų, praneša telegraph.co.uk.

„Rusija naudoja atviras ir užslėptas ekonominės kovos priemones, pradedant energinėmis blokadomis ir politiškai motyvuotomis investicijomis, baigiant papirkinėjimu ir manipuliavimu žiniasklaida, tam, kad žengtų į priekį įgyvendindama savo interesus ir mestų iššūkį Vidurio ir Rytų Europos pasirinktai transatlantinei orientacijai“, - pažymima laiške.

Vietoj Vidurio ir Rytų Europos valstybių suvereniteto pripažinimo, sakoma laiške, Rusija „vėl tampa revizionistine galia, naudojančia XIX amžiaus darbotvarkę ir XXI amžiaus taktiką bei metodus“.

Laiško autoriai taip pat išreiškė nerimą, jog JAV gali paaukoti regiono valstybių interesus vardan geresnių santykių su Maskva.

Laiške taip pat priduriama, jog JAV priešraketinės gynybos sistema, kurios elementų dislokavimui savo teritorijoje pritarė Lenkija ir Čekija, nepaisant didžiulio Rusijos pasipriešinimo, tapo „Amerikos patikimumo ir įsipareigojimų šiam regionui simboliu“.

Prezidentas B. Obama davė nurodymus peržiūrėti priešraketinės gynybos sistemos, kuri turėtų NATO šalis saugoti nuo priešiškų valstybių puolimų, kūrimo planus. **LRT**

Čečėnijoje žuvo 4 milicijos pareigūnai

Liepos 13 d. per susišaudymą su Čečėnijos laisvės gynėjais žuvo du milicininkai ir du kariškai bei dar 6 buvo sužeisti, informuoja Rusijos saugumo šaltinis.

Susišaudymas prasidėjo Čečėnijos Vedenskio rajone, kai milicijos pareigūnai miške aptiko 15 ginkluotų partizanų.

Po susišaudymo Čečėnijos kovotojams pavyko pasprukti ir šiuo metu jų ieško Rusijos specialiosios tarnybos. **LRT**

JAV prez. B. Obama su žmona Michelle audiencijos metu su popiežiumi Benediktu XVI Vatikane. Popiežius ir prezidentas kalbėjosi 30 minučių be liūdininkų. Po to prez. B. Obama tarėsi su Vatikano sekretoriumi kardinolu Tarcisio Bertone.

AP

JAV GINČE SU IZRAELIU

JAV Valstybės sekretorė Hillary Clinton švelnina toną ginče su Izraeliu dėl žydų gyvenviečių politikos.

JAV vyriausybė supranta, kaip suku Izraeliui priimti politinį sprendimą sustabdyti gyvenviečių statybas, pareiškė ji savo kalboje Vašingtone.

H. Clinton ragino spręsti problemą, tačiau nekartojo ankstesnių reikalavimų visiškai sustabdyti gyvenviečių statybas.

„Mes laukiame iš Izraelio vyriausybės veiksmų, tačiau suprantame, su kokiais politiniais iššūkiais šie sprendimai susiję“, – traukėsi valstybės sekretorė. JAV esą yra pasiryžusios spręsti problemą bendradarbiaudamos su Izraeliu.

Gegužę H. Clinton reikalavimas visiškai sustabdyti gyvenviečių statybas sukėlė griežtą kritiką Izraelyje. H. Clinton taip pat reikalavo atsakyti „natūralaus gyvenviečių augimo“.

Savo kalboje liepos 15 d. H. Clinton, be to, ragino Iraną greitai reaguoti į prezidento Baracko Obamos pasiūlymą derėtis. Pokalbių dėl branduolinio ginčo ir kitų neišspręstų klausimų galimybė „neegzistuos neribotą laiką“, sakė ji.

Irano vadovybės elgesys esą yra „apgailėtinas ir nesuprantamas“. Tačiau tai nekeičia požiūrio, kad branduolinį ginčą geriausiai spręsti diplomatinio keliu, kalbėjo H. Clinton. **LRT**

RAGINA DAŽNIAU RENGTI KARINES PRATYBAS

Praejusio rugpjūčio karinis konfliktas su Gruzija dėl Pietų Osetijos pademonstravo, kad Rusijai reikia dažniau rengti karines pratybas, pareiškė Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev.

„Iš praeitos vasaros įvykių pasimokėme, kad šaliai reikia dažniau rengti plataus masto ir efektyvias karines pratybas,

kuriose dalyvautų visos šalies ginkluotosios pajėgos“, – per spaudos konferenciją sakė Rusijos prezidentas.

„Manau, kad iš karinio konflikto pasimokė ir Gruzija. Karinė jėga nėra tinkamas būdas bandyti atkurti egzistuojančią tvarką ir išspręsti asmenines problemas“, – kalbėjo D. Medvedev. **ELTA**

EP pirmininku išrinktas buvęs Lenkijos premjeras

Buvęs Lenkijos vyriausybės vadovas Jerzy`is Buzekas liepos 14 d. išrinktas naujuoju Europos Parlamento pirmininku.

68 metų politikas jau per pirmąjį rinkimų ratą Strasbūre

gavo pakankamą balsų daugumą, praneša agentūra **AFP**.

J. Buzekas yra pirmasis rytų europietis, kuris vadovaus Europos Parlamentui. Jis poste pakeis vokietį Hans-Gert Poettering.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

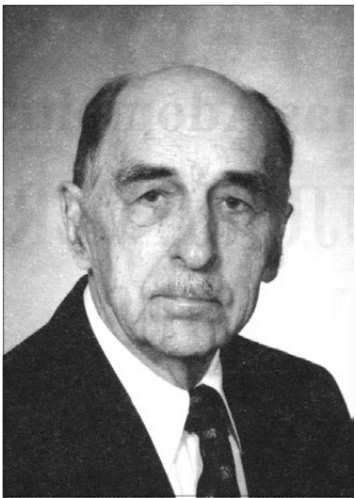
Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„DIRVOS“ MECENATUI – ŠIMTAS

Domas Adomaitis, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto absolventas, chemijos mokslų inžinierius, gimė 1909 m. liepos 29 d., Pašventinio valsčiuje, Šiaulių apskrityje.

„Dirvos“ redakcija nuoširdžiai jam dėkoja už žymią finansinę paramą, nes, kai buvo pavogti visi laikraščio leidimui reikalingi kompiuteriai ir kiti aparatai, Domas Adomaitis tuoj padovanojo reikalingą sumą naujų įsigijimui ir dabar apmoka „Dirvos“ redakcijos patalpų nuomą Čikagoje „Seklyčios“ patalpose.

Čia prisimename Garbingojo Jubilato tik kelis jo gyvenimo bruožus. Lietuvoje pradėjo dirbti Prekybos departamento sekretoriumi ir revizoriumi. Baigė dar ir Karo mokslus, tapdamas atsargos leitenantu. Atstovavo Finansų ministeriją bendrovių valdybose, tapo Pramonės departamento vicedirektoriumi. Vedė teisę baigusią, bet tapusią Lietuvos operos soliste Sofiją Pusdešrytę. Rusams oku-

pavus Lietuvą, buvo reikalaujama, kad jis pranešintų apie „valdžios priešus, jei nenori būti pavežėtas į Sibirą“. Tačiau Visagalis apsaugojo jį nuo išvežimo atsiuntęs mirtiną ligą - skarlatiną. Kauno klinikoje trys gydytojai pripažino tą ligą. Ten dirbo visiems čia žinomas dr. J. Adomavičius, kuris nustatė, kad jis serga skarlatina, taigi, rimtas ligonis. Žmonai buvo pranešta, kad jis gali greitai mirti. Likimo buvo lemta pasveikti, bet tuo būdu išvengė išvežimo į Sibirą.

Rusams vėl okupavus Lietuvą, jis su žmona ir tūkstančiais kitų pasitraukė į Vokietiją. Mokytojavo Technikos mokykloje Nuertingene ir 1947 m. balandžio 1 d. išlipo iš laivo New York.

Amerikoje dirbo pramonės tyrimų centre plastikos srityje. Atliko kelis išradimus - patentus, dirbdamas Marbon Chemical Co., Gary mieste, IN. Jo didžiausias išradimas - gazuoto vandens plastikinio butelio spaudimą atlaikantis dugnas. Po to Amerikoje buvo pradėti milijardai gaminti tokių butelių.

Domas Adomaitis visuomeninę veiklą pradėjo studentų korporacijoje „Neo Lithuania“. Buvo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto narys. Amerikoje rašė Lietuvių enciklopedijoje apie Lietuvos pramonę. Bet svarbiausias jo darbas buvo Lietuvos genocido parodos organizavimas, kurios ruošą užtruko 10 metų. Paruošė jos katalogą ir kartu su dail. Z. Kolba atliko visus tos labai reikšmingos lietuvių tautai parodos darbus. Paroda turėjo milžinišką pasisekimą ir didžiulę reikšmę Lietuvos laisvės bylai, nušviečiant komunistinio režimo žudynes, su tais įvykiais supažindinant amerikiečius. Jo rūpesčiu paroda buvo parvežta į Lietuvą. Todėl šiame puslapyje ir spausdiname Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio jam atsiųstą padėkos raštą. Jis - „Čiurlionio“ galerijos kūrėjas ir „Lietuvių balso“ laikraščio steigėjas. „Dirva“ džiaugiasi turėdama jį savo mecenatu, ir prašo Visagalį globoti jį šios žemės kelionėje. **S. Tūbėnas**

*Didžiai gerbiamas
p. Domai Adomaiti,*

*Naudojusi galimybę pasveikinti Jus
Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio
ir artėjančio Jūsų jubiliejaus – šimtmečio – proga
ir noriu pareikšti Jums, kilniam idealistui ir
kovotojui dėl Lietuvos laisvės, lietuvių kultūros, meno,
spaudos nepavargstančiam darbininkui ir puoselėtojui,
ypatingą pagarbą ir padėką už nesuskaičiuojamus
Jūsų darbus ir nuopelnus lietuvių tautai ir Lietuvai.*

*Nepaprastai vertinu Jūsų ilgametį triūsą kaupiant,
saugojant ir perduodant nepriklausomai Lietuvai
išeivijos meno rinkinį, kuris papildė tautos meno lobyną.*

*Neabejoju, kad Jūsų nuopelnai, pasišventimas ir meilė Lietuvai
yra vienas iš tauriausių pavyzdžių mūsų jaunajai kartai.*

*Su geriausiais linkėjimais ir gilia pagarba –
Lietuvos dailės muziejaus direktorius*

Romualdas Budrys

Vilnius, 2009 m. birželio 1 d.

TŪKSTANTMEČIO RENGINIAI ATITIKO ŽODĮ LIETUVA

Dar ilgai žiniasklaida minės, leis klausytis garso ir vaizdo įrašų iš renginių, skirtų Lietuvos tūkstantmečio jubiliejui. Nuvilnys, nuplasnos tie aidai, juos užgožti stengsis naujesni, modernesni su „žvaigždūnėmis“ ir „žvaigždūnais“, tačiau tas „vienas žodis“, išraiškingai atspindėtas tūkstantmečio renginiuose, suteikęs ne vien estetinį pasigėrėjimą, bet ir esmingai palietęs tautiečių savimonę, be abejonės, išliks naujam tūkstantmečiui.

Lietuvos vardas skambėjo Katedros aikštėje per Tūkstantmečio Dainų šventės „Amžių sutartinė“ atidarymą. Ansamblių vakaro „Metai“ Kalnų parke, Moksleivių dainų dienos, „Skambantys vaikystės sodai“ Vingio parke, „Skambėkite, kanklės“ Šv. Jonų bažnyčioje, *Šokių* dienos „Laiko brydėm“ *Žalgirio stadione*, Dainų dienos „Tūkstančio aušrų dainos Lietuvai“ Vingio parke bei kitų,

tūkstantmečiui skirtų, renginių metu sostinėje. Lietuvos vardas skambėjo kituose miestuose, miesteliuose ir kaimuose.

Atidengus paminklą Vincui Kudirkai sostinės Kudirkos aikštėje, tas vienas, poeto ir kompozitoriaus Kudirkos sparnuotas žodis *Lietuva* suskambėjo visame pasaulyje. Trumpalaikis akcentas – bendras Lietuvos himno giedojimas – prilygo taip pat trumpalaikiam, tačiau stebuklingam renginiui – Baltijos keliui. Jis iš naujo įžiebė meilės *Lietuvai* ugnį širdyse, išaukštino pačią „Tautišką giesmę“. Labai reikalingi panašūs renginiai kitiems Valstybės simboliams – Trispalvei ir Vyčiui, kuriems deramos pagarbos, deja, Lietuvoje trūksta. Pritrūko jos ir švenčių metu; pačioje sostinėje nei priemonių, nei tautiečių rankose neišvystome vėliavų jūros.

Liepos 4 d. šventės dalyviai Katedros aikštėje, tarsi kviesda-

mi Maironio žodžiais „Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę“, iš žemių supylė simbolinį Lietuvos žemėlapi. Iš visų Lietuvos regionų suvažiavę atstovai, atvežę žemės iš savo krašto, tomis žemėmis įkūnijo žodį *Lietuva*.

Liepos 6-ąją, Vilniaus Vingio parke susirinkusiai tūkstantinei Dainų šventės dalyvių ir žiūrovų miniai buvo pristatyta skulptūra „**Vienybės medis**“. Svarbiausias šios skulptūros akcentas – jos centre įamžintos šimto iškiliausių Tūkstantmečio asmenybių, kurie žodį *Lietuva* įkūnijo savo darbuose, pavardės.

Pabrėžtina, kad paminėti ir čia nepaminėti tūkstantmečio renginiai tapo itin reikšmingi tautinei savimonei žadinti, piliečių talkai valstybės kūrybai.

Už tai, kad šventiniuose renginiuose skambėjo *Lietuva*, tikrą Tautos pagarbą ir padėką pelnė šventinių renginių programų bei repertuarų sudarytojai, kūrėjai ir atlikėjai, renginių vedėjai.

A. Zolubas

(Atkelta iš 1 psl.)

ANTRASIS PREMJERO...

lėmė valdančiąją koaliciją sudarančių frakcijų palaikymas. A. Kubiliaus kandidatūrą parėmė ir skilusi Tautos prisikėlimo frakcija.

Parlamentarė **Inga Valinskienė**, atstovaudama nuo „prisikėlėlių“ atskilusių Ažuolo frakciją, sakė, kad ją visuomet asmeniškai žavėjo A. Kubiliaus kantrybė įtikinėjant nepopuliarių, bet svarbių sprendimų būtinybę. Ji pridūrė, kad A. Kubilius tokiu būdu ne kartą įtikinėjo ir jų partiją. I. Valinskienė taip pat patikino, kad trečiadienį susikūrusi Ažuolo frakcija ir toliau bendradarbiaus su A. Kubiliumi.

TPP frakcijos atstovas **Laimontas Dinius** tikino, kad A. Kubiliaus vykdoma politika yra teisinga, jam netrūksta išmanymo sudėtingose situacijose. „Mes liekame tvirtai įsitikinę, kad permainingų koalicija lieka pamatas sunkmečio laikotarpiu atlikti nepopuliarius, bet reikalingus veiksmus“, – sakė jis.

Vytautas Bogušis, atstovaujantis Liberalų ir centro sąjungai, taip pat patvirtino, kad frakcija bendradarbiaus su Premjeru. Tačiau, jis pridūrė, kad frakcija Premjerui turi daug priekaištų. „Premjere, Seneka jums parašė šitus žodžius: „Dabar reikia drąsos ir širdies tvirtumo“, – V. Bogušis savo kalbą apie A. Kubilių pabaigė filosofo Senekos citata.

Seimo Finansų ir biudžeto komiteto pirmininkas **Kęstutis Glaveckas**, atstovaudamas Liberalų sąjūdžio pozicijai, teigė, kad opozicijos kritikuojami skuboti sprendimai iš tikro buvo „operatyviniai“. „Aš esu tikras, kad po 15 metų mes prisiminsime tuos, kurie buvo tvirti ministrai pirmininkai – vienas bus Algirdas Brazauskas, kitas – dabartinis Ministras Pirmininkas, tik skirtumas, kad šiam Ministrui Pirmininkui situacija yra labai sudėtinga“, – pabaigė K. Glaveckas.

Seimo narė **Agnė Bilotaitė**, kalbėjusi TS-LKD vardu, sakė, kad geras politikas tas, kuris sako tiesą, yra drąsus bei sugeba daryti nepopuliarius, tačiau reikalingus sprendimus. Būtent toks, anot konservatorės, yra A. Kubilius. Kviesdama balsuoti už A. Kubiliaus kandidatūrą, parlamentarė jį pavadino „vilties Premjeru“.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nario **Arimanto Dumčiaus** vertinimu, A. Kubilius yra „tamsiųjų krizių šviesusis apaštalas“.

Opozicija balsavo prieš

Socialdemokratų frakcijos Seime seniūnas **Algirdas Butkevičius** sakė, kad neverta diskutuoti, dėl ko kilo krizė – reikia spręsti, kaip iš jos išbristi. Pasak jo, A. Kubiliaus programoje šios vizijos jis nemato. „Jeigu komanda nežino, kaip dirbti, ir nežino, kokius prioritetus numatyti, apie sėkmę labai sunku kalbėti“.

„Tvarkietis“ **Valentinas Mazuronis** taip pat teigė, kad jo partijos netenkina A. Kubiliaus vizija. Anot jo, valdantieji įsitikinę savo teisumu ir negirdi kitų nuomonių. „Tokiam bendravimu ir tokiai politikai Tvarka ir teisingumas pritarti negali ir nepritars“, – sakė V. Mazuronis. „Kalbantis su Premjeru mes aiškiai supratome, kad A. Kubilius tęs dabartiniu metu vykdomą „senąją politiką“ ir mano, kad tai – vienintelė galima alternatyva mūsų valstybei. Mes manome visiškai kitaip“, – sakė jis.

Darbo partijos frakcijos seniūnas Seime **Vytautas Gapšys** sakė, kad A. Kubiliaus programoje nemato priemonių, padėsiančių susidoroti su krize.

Vertindamas valdančiųjų pagyrimo žodžius kandidatui į Premjerus, Seimo frakcijos Tvarka ir teisingumo narys **Petras Gražulis** svarstė, gal verta A. Kubilių paskelbti kandidatą į šventuosius ir pradėti beatifikacijos procesą.

„Gerbiami kolegos, nesu šventasis, nesilyginu su Algirdu Brazausku ir nenoriu būti lyginamas, tą tikrai galiu labai aiškiai pasakyti, esu klystantis“, – iš Seimo tribūnos į tokius svarstymus atsakė A. Kubilius.

Išklausęs opozicijos kritiką, A. Kubilius teigė supratęs, kad Vyriausybė viską daro teisingai, o alternatyvų dabar vykdomai politikai vis dar

EUROPA NURODO RUSIJAI, KUR VYKTI NEDERA

Europos Sąjunga liepos 16 d. užsipuolė Rusijos prezidentą Dmitrij Medvedev, kad šis apsilankė nuo Gruzijos atsiskyrusioje Pietų Osetijoje, ir pareiškė, jog tai „nesuderinama“ su Gruzijos teritorinio vientisumo principu.

„ES pažymi, kad Rusijos Federacijos prezidentas Dmitrij Medvedev apsilankė Gruzijos Pietų Osetijos regione be išankstinio Gruzijos vyriausybės sutikimo“, – sakoma ES pirmininkaujančios Švedijos pareiškimė.

„ES laiko šį vizitą nesuderinamą su teritorinio vientisumo principu ir kelia susirūpinimą dėl jo poveikio tarptautinėms pastangoms stabilizuoti regioną“, – sakoma pareiškimė.

D. Medvedev liepos 13

Lietuvos Respublikos išrinktoji Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 5 d. priesaikos metu iškilmingame Seimo posėdyje.

www.president.lt

UŽSIENIO ŽINIASKLAIDA APIE „GELEŽINĘ LEDI“ IŠ LIETUVOS

Liepos 5 d. Lietuvos Respublikos Prezidente prisaiškinta Dalia Grybauskaitė. Užsienio žiniasklaida šį įvykį atspindėjo santūriai ir pabrėžė arba faktą, kad ji pirmoji Lietuvos Prezidentė moteris, arba akcentavo jos kaip „ge-

nėra. Dėkodamas už Seime vykusią diskusiją A. Kubilius teigė nesibaiminąs atsakomybės ir naštos.

Seimas A. Kubiliui sudaryti Ministrų Kabinatą pavedė jau trečią kartą. A. Kubilius ministrų kabinetui vadovavo 1999-2000 metais. 2008 metų pabaigoje šias pareigas jis pradėjo eiti antrą kartą. Iki Seimui balsuojant dėl A. Kubiliaus kandidatūros, jis savo įgaliojimus grąžino kadencijai pradėjusiai Prezidentei Daliai Grybauskaitei ir dirbo laikinuoju statusu.

ležinės ledi“ įvaizdį.

Voice of America liepos 6 d. rašo, kad Lietuva pirmą kartą šalies istorijoje turi Prezidentę ir kad prisaiškinimo ceremonija buvo kukli, tačiau iškilminga. Šaltinis pabrėžia, kad naujoji Lietuvos Prezidentė sieks pokyčių ir peržiūrės Vyriausybės sudėtį.

The Wall Street Journal pabrėžia, kad Lietuvos Prezidentė D. Grybauskaitė dėl savo patirties finansų srityje padės Lietuvai įveikti ekonominę krizę. Šaltinis teigia, kad jos atėjimas į valdžią žymi svarbius pokyčius Lietuvos politikoje, nes ji tapo vienu jaunausiu šalies vadovu visoje Europos Sąjungoje. „Krizės metu Lietuvos žmonėms didžiulį išpūdį paliko D. Grybauskaitės pareigos ES. Lietuviai tikisi, kad Prezidentė padės šaliai įveikti ekonominius iššūkius“, – *The Wall Street Journal* cituoja politologą Antaną Kulakauską.

Deutsche Welle D. Grybauskaitės inauguracijos svarbą sulygino su Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimu. Šaltinis primena, kad iš karto po pergalės Prezidento rinkimuose D. Grybauskaitė pažadėjo ir toliau dirbti „subalansuotos užsienio politikos“ ir demokratinėmis vertybėmis paremtų santykių su kaimyninėmis valstybėmis labui. Analitikai teigia, kad D. Grybauskaitė aktyviau reikšis Lietuvos vidaus politikoje nei jos pirmtakas Valdas Adamkus.

„Visada sakiau, kad šiandien man svarbiausia yra Lietuva, ir pirmiausia imsiuos vidaus politikos. Pirmiausia bus peržiūrėta šalies Vyriausybės sudėtis ir im-

tasi spręsti pačias svarbiausias problemas“, – interviu praeitą savaitę sakė D. Grybauskaitė.

The Earth Times dar kartą priminė, kad naujoji Lietuvos Prezidentė vadinama „geležine ledi“. Jos nepriekaištingai sušukuoti šviesūs plaukai, griežtas požiūris ir į dešinę linkstančios reformistinės politinės pažiūros leidžia D. Grybauskaitę lyginti su buvusia Didžiosios Britanijos premjere Margaret Thatcher, todėl *The Wall Street Journal* ją drąsiai vadina „lietuviškąja geležine ledi“.

The Gulf Times teigia, kad D. Grybauskaitė pažadėjo sušvelninti griežtą Lietuvos toną Maskvos atžvilgiu ir dar kartą pažymėjo jos panašumą į buvusią Didžiosios Britanijos premjerę.

Dauguma lenkų dienraščių trumpai informuoja apie pirmosios Lietuvos prezidentės moters Dalios Grybauskaitės inauguraciją. Dienraštis *Rzeczpospolita* savo informaciją apie šį įvykį pavadino „Karatistė - Lietuvos prezidentė“. Joje pabrėžiama, jog Lietuvos prezidentės kraujyje teka ir truputis lenkiško kraujo.

„Naujoji prezidentė kalba apie užsienio politikos tęstinumą ir gerų santykių su kaimynais palaikymą, tačiau ne kartą pažymėjo, jog pakoreguos savo pirmtako Valdo Adamkaus kursą“, – rašo *Rzeczpospolita* ir pažymi, jog V. Adamkus savo antrąją kadenciją pradėjo vizitu Varšuvoje.

Dienraštis pastebi, jog kol kas nežinoma, kur D. Grybauskaitė vyks pirmojo užsienio vizito, tačiau, „kaip ir jos pirmtakui kontaktuose su lenkais nereikės vertėjo pagalbos, kadangi, kaip tvirtina pati prezidentė, kalbėti lenkiškai išmoko vaikystėje Vilniuje“.

ELTA

PABRĖŽTA BŪTINYBĖ DERINTI BENDRUS VEIKSMUS IR SPRENDIMUS KALBANTIS SU ES

Ryga/Jūrmala, liepos 17 d. Prezidentė Dalia Grybauskaitė, ketvirtadienio vakarą su darbo vizitu atvykusi į Latviją, sulaukė Latvijos vadovo padėkos už parodytą dėmesį ir politikos tęstinumą.

Latvijos Prezidentas Valdis Zatleras pasveikino D. Grybauskaitę pradėjus eiti Prezidentės pareigas ir padėkojo, kad Lietuvos vadovė vienam iš pirmųjų savo darbo vizitų pasirinko Latviją. Tai, anot Prezidento V. Zatlero, rodo ne tik tęsiamą abiejų šalių politinę ir ekonominę vienybę, bet ir teikia vilties, jog Lietuva su Latvija ir ateityje bendradarbiaus glaudžiai.

Prezidentė D. Grybauskaitė pabrėžė, kad abi - Lietuvą ir

Latviją - sieja ne tik artima geografinė kaimynystė, bet ir bendri politiniai, ekonominiai bei kultūriniai tikslai.

Lietuvos vadovė akcentavo būtinybę derinti bendrus sprendimus bei veiksmus kalbant su Europos Sąjungos narėmis. Lietuvos Prezidentė sakė, jog norėtų matyti gerokai aktyvesnį Baltijos ir Šiaurės šalių dalyvavimą sprendžiant Europos Sąjungai aktualius klausimus bei efektyvesnį užsienio politikos koordinavimą svarbiausiais klausimais.

Latvijos Prezidentas taip pat kėlė Baltijos jūros energetinės strategijos plėtos Europos Sąjungoje būtinybę.

Prezidentė D. Grybauskaitė išreiškė Lietuvos ketinimus

daug dėmesio skirti Baltijos ir Šiaurės šalių (NB6) bendradarbiavimui ir šių šalių grupės bendradarbiavimo stiprinimui bei išplėtimui (NB 8) Europos Sąjungos viduje siekiant bendrų tikslų.

Nuo šių metų liepos Lietuva pradėjo pirmininkauti Baltijos jūros valstybių tarybai (Council of Baltic Sea States).

Pagerbdama latvių tautą, Prezidentė D. Grybauskaitė kartu su Latvijos Prezidentu V. Zatleru padėjo gėlių prie Laisvės paminklo.

Liepos 17 d. Prezidentė D. Grybauskaitė Rygoje susitiko su Latvijos Seimo Pirmininku Gundaru Daudze ir Ministru Pirmininku Valdžiu Dombrovskiu.

„LEO LT“ TURI NELIKTI

Liepos 13 d. susitikę prezidentė Dalia Grybauskaitė ir energetikos ministras Arvydas Sekmokašas sutarė, kad „Leo LT“ turi nelikti.

„Prezidentė pareiškė, kad ir toliau nuosekliai laikosi pozicijos, kad šis junginys turėtų būti išformuotas“, – sakė L. Balsys. Prezidentės netenkina, kad „Leo LT“, jos nuomone, prieštarauja Europos Sąjungos reikalavimams, taip pat pilie-

čių interesams, nes monopolizuoja rinką.

A. Sekmokas užtikrino, jog galvoja taip pat.

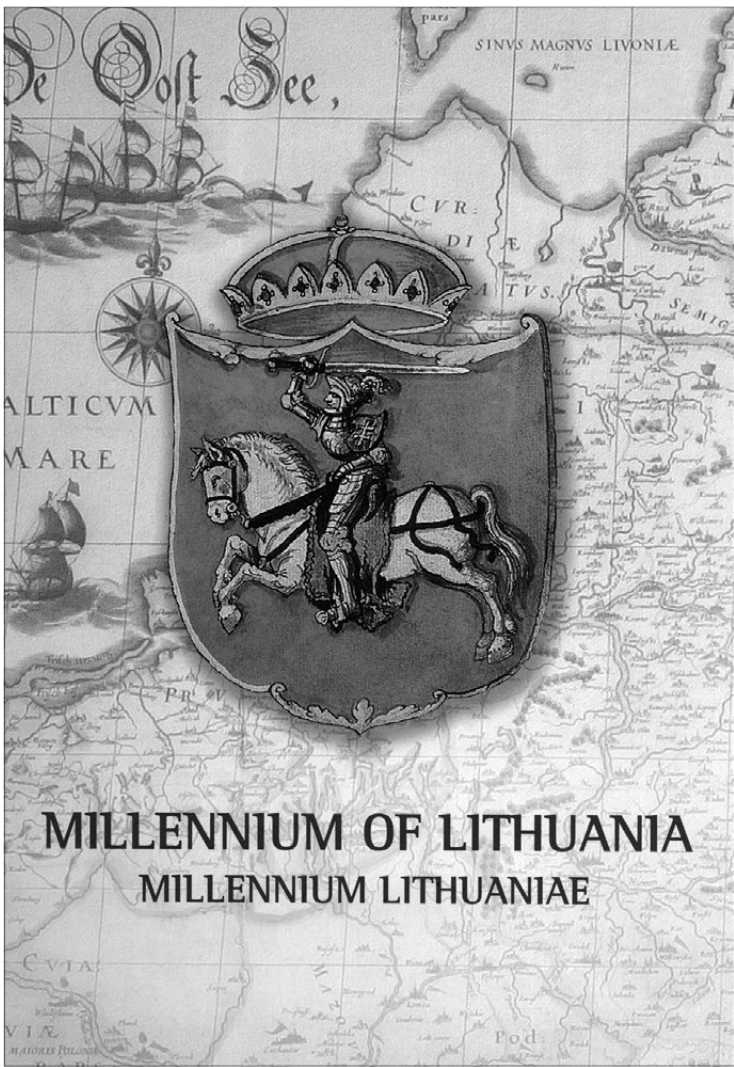
„Be abejo, aš visą laiką buvau tos pozicijos“, – apie „Leo LT“ ardymą sakė ministras.

„Privatus akcininkas užima tokią poziciją, kad efektyvus valstybės turto valdymas, kaip reikalauja Konstitucinis Teismas, yra sunkiai įmanomas, jei išvis įmanomas. Visa

tai veda ta linkme, kad visgi tas darinys turėtų būtų išformuotas“, – sakė A. Sekmokas.

Didesnių priekaištų A. Sekmoko darbui prezidentė neturėjo, po susitikimo sakė prezidentės atstovas Linas Balsys.

Kadencija pradėjusi prezidentę ministrų kabinetą skirs iš naujo. Manoma, jog vienas iš keičiamųjų ministrų bus socialinės apsaugos ir darbo ministras Rimantas Dagys.

Lietuvoje išleisto reprezentacinio leidinio anglų kalba viršelį. 1555 metų Vytis, rastas Prancūzijos valstybinėje bibliotekoje. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapis spausdintas 1613 m. Amsterdame. Leidinio redaktorius ir tekstų autorius Mindaugas Šapoka. Turinyje Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus pareiškimas, Viktorijos Daujotytės „Litua“, Lietuva: idėja ir turinys, Lietuvos tūkstantmečio faktai ir vaizdai - senovinė valstybė, carinės Rusijos valdžioje, valstybės atkūrimas okupacijos ir Nepriklausomybės atstatymas. Leidinys gausiai iliustruotas puikiomis 20-ties fotografų nuotraukomis. Leidėjas – Lietuvos Meno muziejus. Spausdino „Sapnų sala“, tiražas 8,000. Maketavo Giedrė Ringelevičienė „Savas takas studija“.

Karaliaus Mindaugo Lietuvos valstybės įsteigimo rašto dalis ir jo antspaudas jungiantis į krikščioniškųjų Europos kraštų šeimą. 1255 m.

POPIEŽIAUS BENEDIKTO XVI SVEIKINIMAI

Tūkstantmečio jubiliejų švenčiančią Lietuvą pasveikino popiežius Benediktas XVI. Katalikų bažnyčios vadovo sveikinimą pirmadienį Vilniuje perdavė popiežiaus legatas, kardinolų kolegijos dekanas, kardinolas Angelo

kuris geriausiai atspindėtų šios organizacijos ir jos Vilniaus Asamblėjos dvasią. Tai draugų siūlymas.

Kalba pasakyta ESBO Parlamentinėje Asamblėjoje, 2009 06 29, Vilniuje

Sodano.

„Šią lietuvių tautai brangią dieną popiežius Benediktas XVI atsiuntė mane pasveikinti jus, prezidentę, taip pat atvykusius į iškilmę valdžios atstovus ir visus Lietuvos žmones“, - sakydamas kalbą S.Daukanto aikštėje prie Prezidentūros sakė kardinolas A.Sodano. Savo kalboje jis paminėjo savo ryšius su Lietuvos katalikų bažnyčia ir prisiminė velionio popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagę Lietuvoje 1993 metais.

Paminklas Lietuvos himno kūrėjui Vincui Kudirkai prie Lietuvos Vyriausybės rūmų. Paminklo autoriai – skulptorius Arūnas Sakalauskas ir architektas Ričardas Krištapavičius.

KARALIŲ AKIVAIZDOJE SIMBOLIŠKAI ATIDARYTI VALDOVŲ RŪMAI

Dalyvaujant Europos valstybių karaliams, liepos 6 d. Vilniuje simboliškai atidaryti Valdovų rūmai.

„Tai paminklas Lietuvos tūkstantmečiui“, - skelbia ant rūmų sienos kabantis užrašas. Tačiau tikrų rūmų įkurtuvių surengti nespėta, todėl pirmadienį vykusioje ceremonijoje teturi simbolinę reikšmę.

Atkurtus, bet neišrengtus Valdovų rūmų pirmadienį papuošė istorinė Lietuvos vėliava - baltas Vytis raudoname lauke.

Taip pat atidengtas puošniausias ir reprezentatyviausias pietų korpuso portalas - prabangus įvažiavimo arkos aprėminimas. Per šiuos vartus Lietuvos valdovai patekdavo į savo rūmus.

Iškilmėse dalyvavę karaliai, užsienio šalių prezidentai, premjerai, kiti pareigūnai nebuvo įleisti į rūmus. Jiems tik surengta trumpa ekskursija rūmų kieme.

„Po mūsų kojomis - akmenys, menantys pirmąją Lietuvos karalių Mindaugą ir tuos laikus, kai Lietuva pradėjo savo ilgą ir sunkų kelią visaverčio europietiško gyvenimo link“, - periškilmes kalbėjo prezidentas Valdas Adamkus.

Anot jo, būtent karaliaus Mindaugo Lietuva 1253-iaisiais realizavo tai, ko Lietuvai pritrūko 1009-aisiais: tapome tikra krikščioniškosios Europos dalimi.

„Tada buvo padėti ne tik mūsų krikščioniškųjų šventyklų, bet ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pamatai. Valstybės, su kuria Lietuva sieja stipriausius savo istorijos tarpsnius, didžiausius laimėjimus, ryškiausius suklestėjimus. Iš tų - Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų - ir Karaliaus Žygimanto Augusto atstatyti Valdovų rūmai. Kaip mūsų Renesanso simbolis, kaip simbolis tvirtos ir galingos Lietuvos, kaip tik tada išgyvenusios geriausius savo laikus, kultūriškai susilyginusios su pažangiausiais Europos kraštais“, - sakė V.Adamkus.

Katedros aikštėje kalbėjęs Lenkijos prezidentas Lechas Kaczynskis (Lechas Kačinskis) teigė, kad lenkai gali didžiulotis, jog per amžius „mūsų istorija siejosi su jūsų istorija“.

„Ką tik prezidentas V.Adamkus paminėjo, kad ši žemė - tai daugelio tautų žemė. Tai lietuvių, taip pat - lenkų, žydų, baltarusių, kairimų ir kitų tautų žemė. Per šimtmečius šios tautos gyveno santaikoje“, - tvirtino svečias.

Jis vylėsi, kad ir toliau Lietuva su Lenkija bus strateginiai sąjungininkai. „Neatsitiktinai šiandien su mu-

NEW YORK, NY

LIETUVOS HIMNAS TIMES SQUARE

Liepos 5 d., sekmadienį Lietuvos himną, dabar vadinamą Tautine giesme, giedojo Times Square, Tūkstantmečio proga susirinkę apie 150 žmonių prie Broadway ir 43 gatvės. Daugiausiai jaunimo ir naujai atvykusių, arba trečia-bangių. Buvo labai spalvinga, Lietuvos vėliavos plevėsavo, kiti laikė mažas popierines vėliavėles vaikai dėvėjo žaliais marškinėliais, jauni vyrai su žaliais marškiniais su užrašais ant nugaros - „Live free or die“, beveik visi su lietuviškomis spalvomis - geltona, žalia, raudona. Diena buvo žavingai graži - šilta, saulėta, ne per karšta. Tikra liepos diena New York. Žmonės jau pradėjo rinktis gerokai prieš 2 val. - nustatyta laiką kai turėjo būti giedamas himnas - ir punktualiai, antrą valandą, Gintarei Bukauskienei diriguojant, pasigirdo virš šimto lietuvišku balsu tarpe New York dangoraižių! Iš tikrųjų tai buvo įspūdinga ir, nors jau pripratę prie nepriklausomybės, bet vis vien šiek tiek graudu ir džiugu.

Po himno giedojimo visi greitai išsiskirstė ir nuvyko į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pastatą, 307 West 30th Street, atsigavinti. Ten, sodelyje, kur labai gražiai papuošė ir apsodino gėlėmis Povilas Debesis, Tautos fondo reikalų vedėjas, ambasadorius Paslauskas, kuris suorganizavo šį renginį, pasveikino visus, pasidžiaugė diena ir galimybe pabendrauti su lietuviais. Prisirinko daug žmonių. Bendravimas tęsėsi pora valandų, dainuojant lietuviškas dainas. Buvo gražiai atšvęsta šita diena ir per visą pasaulį sujungti lietuviai tautiškos giesmės skambesiu.

G. Kumpikaitė

mis yra prezidentas Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenka. Prieš kelias dienas visi kartu buvome Liubline, šiandien esame čia, tikiuosi ir ateityje toliau taip bendradarbiausime“, - teigė L.Kaczynski.

Sveikindamas Lietuvą su tūkstantmečiu V.Juščenka tvirtino, kad Vilniuje visuomet viešpatavo laisvės dvasia. Anot jo, kilo judėjimas, sugriovęs Sovietų sąjungą.

„Ukraina myli ir gerbia tave, Lietuva. Ukraina žino, kad ši meilė ir pagarba visuomet bus abipusė“, - sakė V.Juščenka. *Bernardinai.lt*

UŽSIENIO LIETUVIŲ MOKSLININKAMS – TRYNS MOKSLO PREMIJOS

Trims užsienyje gyvenantiems lietuvių mokslininkams už tarptautinio lygio mokslo pasiekimus ir ryšių su Lietuva stiprinimą bus paskirtos mokslo premijos. Švietimo ir mokslo ministro sudaryta komisija iš 17 kandidatų išrinko tris iškiliausius.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityje už aktyvų Lietuvos kultūros, lituanistikos ir mokslo populiarinimą, už svarius mokslo pasiekimus bei pasiekimų sklaidą Lietuvoje ir pasaulyje skirta kalbininkui **Giedriui Subačiui**, Illinois universiteto (JAV) Slavų ir baltų kalbų ir literatūros departamento profesorui.

Premiją pelnė ir okeanologas Delaware universiteto (JAV) Jūrų ir žemės studijų koledžo profesorius emeritas **Vytautas Viktoras Klemas**. Mokslininkas apdovanotas už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijų mokslų srityse už ilgametę aktyvią mokslinę veiklą ir pasiekimus okeanologijos kryptyje

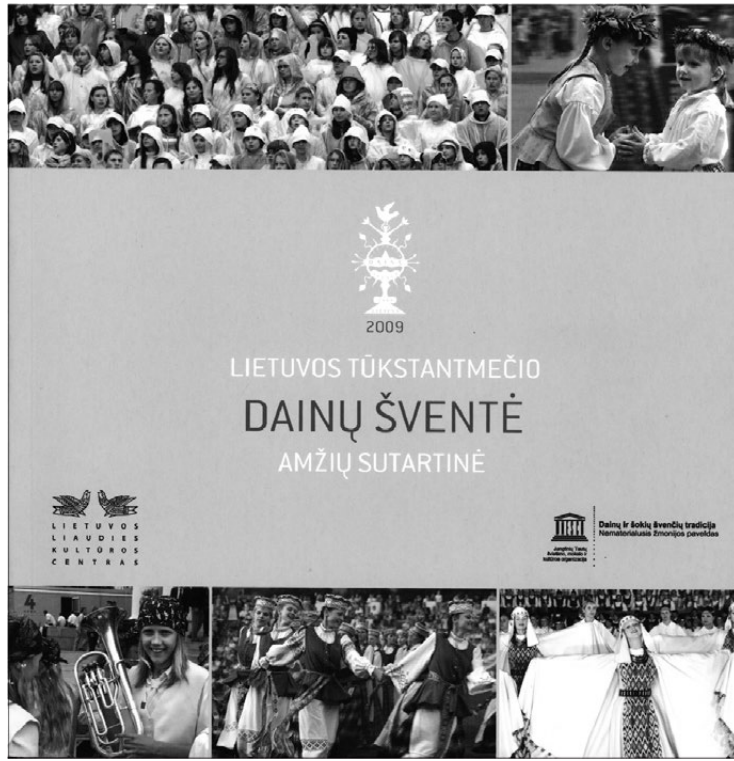
bei ypač vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis bei mokslininkais ir pagalbą užmezgant ryšius su užsienio mokslo institucijomis.

Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse už ypač svarbius mokslo pasiekimus biomedicinos mokslų srityje ir vaisingą bendradarbiavimą su Lietuvos mokslininkais atiteko biomedicinos mokslų atstovui, Harvard medicinos mokyklos (JAV) Schepens akių mokslinių tyrimų instituto profesorui vyriausiam tyrėjui **Andriui Kazlauskui**.

Mokslo premijų tikslas - skatinti išeivijos mokslininkus puoselėti lietuviybę bei siekti, kad jie garsintų Lietuvą, palaikytų glaudesnius ryšius su Lietuvos mokslo bendruomene, krašto lietuvių bendruomenėmis ir aktyviai dalyvautų jų veikloje, skatinti išeivijos mokslininkus dalyvauti bendrose mokslo programose.

Premijų iškilmingas įteikimas planuojamas spalio mėnesį.

LGITIC

Jubiliejinės 18-osios Dainų šventės leidinio viršelis.

LIETUVOS TŪKSTANTMEČIUI – „KARALIUS MINDAUGAS“ KAUNO ROTUŠĖJE

Kaunas, liepos 17 d. Vakare Kauno rotušės aikštėje buvo suvaidinta kompozitoriaus Gedimino Rimkaus Rimkevičiaus muzikinė drama „Karalius Mindaugas“ pagal to paties pavadinimo Janinos Laniauskienės poemą.

Monumentalaus muzikinio veikalo premjerą Lietuvos varo paminėjimo tūkstantmečio proga kauniečiams dovanojo Kauno miesto simfoninis orkestras ir Kauno valstybinė filharmonija.

Scenoje kūrybines pajėgas suvienijo simfoninis orkestras (vyriausiasis dirigentas Modestas Pitrenas), Kauno valstybinis choras (meno va-

dovas ir vyriausiasis dirigentas Petras Bingelis), legendinė Lietuvos radijo ir televizijos ritmo grupė, vadovaujama Dainiaus Pulausko, diriguos Martynas Staškus.

Istorinius personažus ikūnijo Viktoras Malinauskas, Egidijus Dauskurdis, Vladas Kovaliovas, Dainius Stumbras, Kęstutis Alčiauskis, Kristina Zmailaitė, Vaida Genytė, Raimonda Tallat Kelpšaitė. Simbolinį vilties personažą kurė jaunoji dvylikametė solistė Viltė Gineitytė.

Švenčiant Lietuvos varo paminėjimo tūkstantmetį, dera prisiminti iškilią mūsų tautos praeities asmenybę.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpiką,

82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

CLEVELAND, OH

LIETUVOS BEISBOLO KOMANDOS VIEŠNAGĖ

Š.m. birželio 25 d., į Clevelandą atskrido Lietuvos beisbolo komanda susidedanti iš septyniolikos (pagal gautą sąrašą) 11-14 metų amžiaus berniukų, su vadovu Virmidu Neverausku ir technine padėjėja Egle Petroniene. Lietuvoje, kaip ir kitose Europos valstybėse bei JAV, beisbolo komandos sudaromos iš vaikų, jaunuolių ir suaugusiųjų.

Į Clevelandą ši rinktinė komanda atvyko dalyvauti tarptautiniame Continental Cup beisbolo turnyre, liepos 2-5 d.d. kuriame užsiregistravo 10 komandų ir kadangi komanda atvyko anksčiau, prieš turnyrą sužaisti keletą bandomųjų „apšilimo“ žaidynių, aplankyti Clevelando įžymybes ir apsilankyti sporto žaidynėse. Atvykimo dienos vakare rinktinė buvo nuvežta į „Progressive Field“, kur, iki vėlaus vakaro, jie stebėjo Cleveland profesionalios beisbolo komandos „The Cleveland Indians“ žaidynes prieš „Cincinnati Reds“. Žaidynes laimėjo „Cleveland Indians“. Žaidynėms pasibaigus, jie nuvyko į Lietuvų namus vakarieniauti, pabendrauti pažaisti biliardą ir padainuoti „karaoke“. Pasilinksminus, jie išsiskirstė į juos mielai priglaudusias šeimas užtarnautam poilsiui.

Šeštadienį ir sekmadienį vyko anksčiau minėtos bandomosios „apšilimo“ žaidynės su skirtingom komandom. Pavakary, po žaidynių, buvo įvairūs, jaunimą sudominę užsiėmimai. Pirmadienį, birželio 29 d. visa komanda aplankė Quicken Arena, Clevelando krepšinio komandos „Cleveland Cavaliers“ namus. Šios komandos vienas iš pagrindinių, iškiliausių žaidėjų yra Žydrūnas Ilgauskas, kuris, su žmona Jennifer, šiuo apsilankymu ir pasirūpino. Po to turistiniu autobusu lietuvių komanda buvo pavažinėta po Clevelandą ir supažindinta su miesto centru. Apgailestautina, kad dėl vėjo ir aukštų bangų numatyta išvyka laivu ant Erie ežero pažuvauti ir iš ežero apsigėrėti miesto vaizdų, turėjo būti atšaukta.

Birželio 30 d., antradienį, John Carroll University vyko visų žaidynėse dalyvaujančių komandų registracija ir dauguma jų buvo apgyvendintos šiame universitete iki liepos 6 d. dėl stipraus lietaus, liepos 2 d. rungtynės, turėjusios įvykti Euclid Memorial Park,

Paul Seka Park ir Stanic Field beisbolo žaidimo aikštėse, buvo nukeltos į penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį.

Šiame turnyre žaidžiančios komandos buvo padalintos į „A“ ir „B“ skyrius. „A“ skyrių sudarė: Reisterstown Express, Dominican Republic, Brunswick Blue Devils, Garfield Heights Tigers, ir Chardon Cardinals. „B“ skyrius susidėjo iš šių komandų: Lietuva, Strongsville Stallions, Chagrin Valley Vipers, Cleveland RBI ir Triway Express. Lietuvų komandą sudarė: Arnoldas Pečiukevičius, Bernardas Pečiukevičius, Vydmantas Kolduba, Kasparas Bareika, Justinas Kraujalis, Tomas Michalskis, Robertas Vilimas, Kęstas Vilimas, Gerdas Palčiukas, Martynas Račkauskas, Justinas Račkauskas, Rapalas Petronis, Edis Matusevičius, Aleksej Lukosevic, Adomas Aleksandravičius, Julius Parnavas ir Nomedas Neverauskaitė. Įdomu, kad, nežiūrint žiūrovų ištikimybės bet kuriai komandai, šiame turnyre atsilankiusių skaičius buvo mažas. Neabejotina, kad lietuvių komanda ir jos treneris dėjo visas pastangas kad išsikotų aukštesnę vietą, tačiau, nors tikrovė ir nebuvo tam palanki, negalima skųstis ir penkta vieta. Šios žaidynės buvo geras lietuvių komandos išbandymas ne visada palankiose aplinkybėse ir jose įgyta patirtis jiems bus tik į naudą. Beisbolas Lietuvoje yra dar tik besivystanti sporto šaka, todėl iš šios komandos ateityje galima tikėtis daug laimėjimų ir jai palinkėti geriausios sėkmės.

Liepos 6 d. Lietuvos beisbolo komanda grįžo į Lietuvą. Dauguma šios komandos narių įsijungs į kitas koman-

Prieš „apšilimo“ žaidynes Richmod Heights City Park buvo proga pabendrauti su Lietuvos beisbolo komandos vadovu. Iš kairės: Linas Puškorius, Linas Kijauskas, komandos vadovas Virmidas Neverauskas, Edas Kižys, Algis Bielskus ir Algirdas V. Matulionis.

Lenny Kedys nuotr.

ST. PETERSBURG, FL

Kylančių žvaigždžių koncertas

Šį pavasarį St. Peterburgo Opera birželio mėn. 5, 7 ir 9 dienomis statė Giuseppe Verdi operą „La Traviata“. Tačiau gegužės mėn. 29 d.

das ir dalyvaus turnyruose Vokietijoje, Bulgarijoje ir kitose valstybėse. Nuoširdus ačiū visoms Clevelando lietuvių šeimoms ir paskiriems asmenims bei lietuvių verslininkams priglaudusiems ir visokeriopai parėmusiems šią jauną komandą jos viešnagės metu. Tai įrodo, kad bendromis, nuoširdžiomis pastangomis, turint gerų norų, galima nuveikti tikrai daug.

P.S. Š.m. liepos 3 d. Cleveland *The Plain Dealer* dienraščio laidoje buvo paskalbėjimas komandos žaidėjo Kasparo Bareika ir sporto rašytojo Bob Fortuna.

Algirdas V. Matulionis

Lietuvių klubo salėje buvo surengtas 2009 metų operos kylančių žvaigždžių koncertas, sutraukęs netoli pusantro šimto žiūrovų. Programos pirmoje dalyje solistai padainavo dvi arijas iš S. Sondheim operetės „Into the Woods“, ariją iš G. Bizet operos „Carmen“, R. Leoncavallo ariją iš „Pajacų“ ir duetą iš G. Rossini „Sevilijos kirpėjas“. Po pertraukos padainavo arijas iš G. Verdi statomos operos „La Traviata“. Scenoje dalyvavo dvidešimt operos dalyvių, vadovaujant maestro Mark Sforzini. Publikos plojimams nebuvo galo, todėl M. Sforzini programos pabaigoje, gėlėmis apdovanoti dainininkai vėl pakartojo jau dainuotą „Pakelkim, pakelkim mes taurę linksmybės“.

St. Petersburg Operos meno vadovas ir dirigentas yra Mark Sforzini.

Padėka už malonų koncertą priklauso klubo Kultūros būreliui, kuriam vadovauja Angelė Karnienė.

Joninių šventė

Birželio 27 dienos vakare Lietuvos klubo trečiabangių organizacija „Banga“ surengė Joninių šventę, dalyvaujant iš Lietuvos atvykusiam Jonavos Savivaldybės teatrui, kuris pirmoje programos dalyje scenoje suvaidino E. Salolos komediją „Bobos“. Įvairiai apsirengusios moterys dainavo, šoko ir vaidino, palydint vyro grojamos armonikos garsais, o kitas vyriškis dalyvavo kaip moterų suvedžiotojas. Po vaidinimo scenoje svečiai persikėlė į salę, pravesdami įvairius Joninių šventės žaidimus ir liaudies dainas, dalyvaujant ir publikai. Programos pabaigoje buvo ieškomas paparčio žiedas, kurį surado ponija Janina Naujokienė. Paminėtas ir Lietuvos tūkstantmetis, sukviečiant visus dalyvius į salės vidurį ir sudainuojant „Lietuva brangi“.

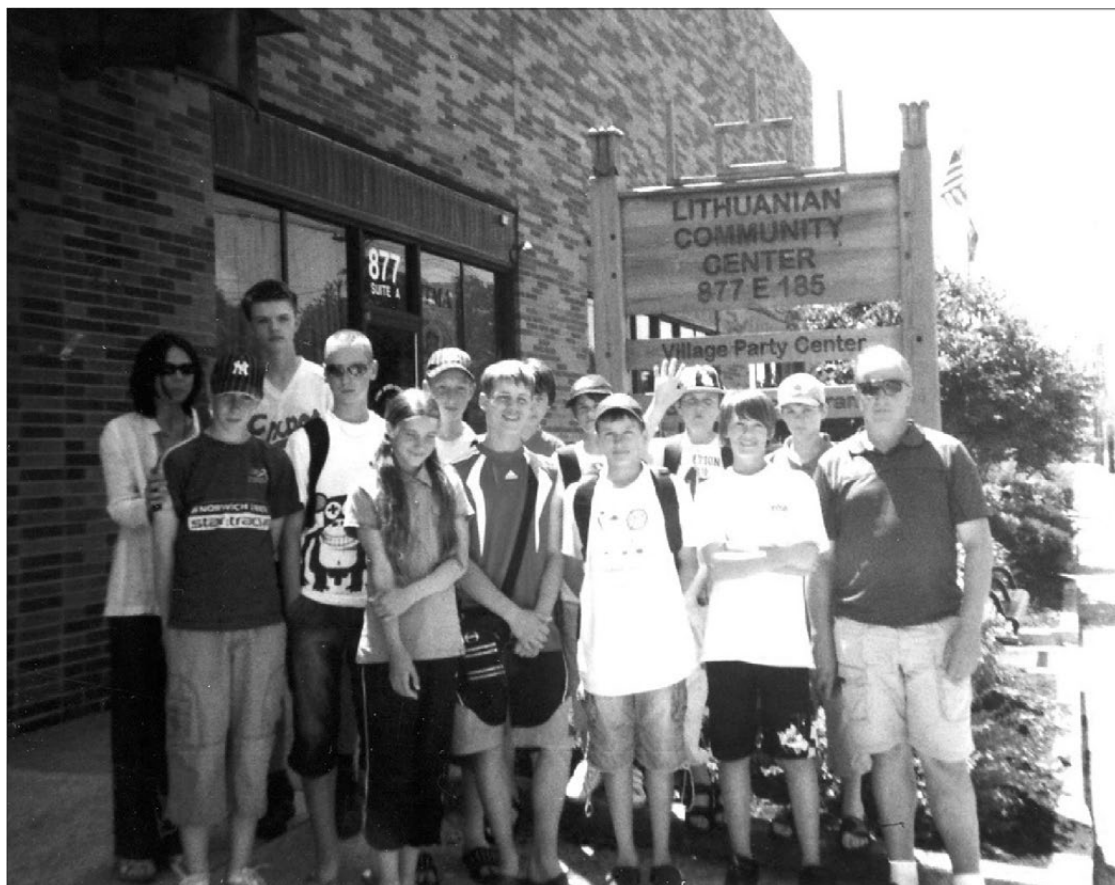
Klubo virtuvėje, kurią veda Angelė Straukienė, buvo galima gauti užkandžių, o bare gaivinančių gėrimų. St. Peterburgo ir apylinkių gyventojai, gausiai dalyvavę šioje šventėje, džiaugėsi, galėdami pasibuvoti su svečiais iš Lietuvos ir dalyvauti programoje.

Kultūros būrelio veikla

Birželio 28 d., sekmadienį, Lietuvos klubo Kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė padarė pranešimą, kad ruošiamasi toliau tęsti perėitą vasarą pradėtą apžvalgą apie įvairias Lietuvos sritis. Praeitais metais buvo paliesta Žemaitija, Vidurio Lietuva, Aukštaitija ir Vilniaus kraštas, o šiemet reikės apžvelgti likusias sritis – Dzūkiją, Suvalkiją ir, galbūt, Klaipėdos kraštą. Šiuo laiku yra ruošama apžvalga apie Dzūkiją, ir netrukus bus paskelbta data, kada ši apžvalga bus pildyta.

„Lietuvių žinios“, 2009, birželis, Nr.396)

Lenny Kedys nuotr.

Lietuvos beisbolo komandos nariai ir komandos valdyba prie Lietuvų namų. Iš k. komandos techninė padėjėja Eglė Petronienė, priekyje stovi komandos narė Nomedas Neverauskaitė ir dešinėje stovi komandos vadovas Virmidas Neverauskas.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su pirmuoju darbo vizitu atvyko į Švedijos Karalystę.

www.president.lt

PREZIDENTĖ UŽSITIKRINO ŠVEDIJOS PARAMĄ

Stokholmas, liepos 16 d. Su darbo vizitu į Švedijos Karalystę išvykusi Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Stokholme susitiko su Švedijos Parlamento Pirmininku Per Westerberg, vėliau su Švedijos Ministru Pirmininku Fredrik Reinfeldt.

Prezidentė pabrėžė, kad Švedijai teko ypač sunkus pirmininkavimo Europos Sąjungai laikotarpis. Šalies vadovės teigimu, Švedijos pirmininkavimo principai labai tiksliai atspindi ir Lietuvos interesus. Susitikimų metu dar kartą suderintos Švedijos ir Lietuvos pozicijos sprendžiant finansinės krizės, energetikos bei aplinkosaugos problemas.

Prezidentės teigimu, po susitikimų su Švedijos Parlamento ir Vyriausybės vadovais nelieka abejonų, kad Švedijos interesus mūsų energetikos sektoriuje tik didėja.

„Jau nebekalbama, kad

tai tik komercinis reikalas, o išsakoma ir politinė nuostata - padėti įgyvendinti bendrus energetikos projektus. Gavome iš Švedijos Parlamento patikinimą, kad dauguma politinių partijų pritaria elektros tilto „NordBalt“ statybai, dėl kurio finansavimo vakar Europos Komisijai buvo pateikta bendra Lietuvos, Latvijos ir Švedijos paraiška. Švedija pasirengusi investuoti į šį projektą ir padėti Baltijos regionui siekti energetinės nepriklausomybės.”

Dėkodama Švedijai už paramą, kuri, pasak Prezidentės, išjudino šį ypatingos svarbos projektą iš sąstingio, šalies vadovė pakvietė Švediją prisidėti ir prie naujos Ignalinos atominės elektrinės statybos projekto.

Prezidentė informavo Švedijos Ministrą Pirmininką Fredrik Reinfeldt, kad Lietuva ketina sukurti elektros rinkos demonopolizavimo keliu, o kol

bus statoma Ignalinos atominė elektrinė, ypatingą dėmesį skirti alternatyviosios energetikos plėtrai. Prezidentės teigimu, Švedijos patirtis šioje srityje būtų labai didelė paspartinti.

Švedijos Ministras Pirmininkas patikino, kad energetinis saugumas svarbus visam Baltijos jūros regionui ir pritarė Prezidentės D. Grybauskaitės išsakytai nuostatai - bendromis jėgomis sukurti realiai veikiančią energetikos rinką Baltijos jūros regione. Jis pritarė ir Lietuvos siekiui kuo greičiau prisijungti prie Šiaurės šalių elektros tinklų.

Iš Švedijos Prezidentė išskrido į Latviją, kur susitiko su Latvijos Respublikos Prezidentu Valdžiu Zatleru ir Latvijos Parlamento Pirmininku Gundaru Daudze, ir Latvijos Respublikos Ministru Pirmininku Valdžiu Dombrovskiu.

Prezidento spaudos tarnyba

LIETUVOS ATSTOVAI EUROPOS PARLAMENTO KOMITETUOSE

Vilnius, liepos 16 d. Naujosios kadencijos Europos Parlamentas bendru sutarimu patvirtino savo komitetų sudėtį. Viso Parlamente veiks 20 komitetų ir du pakomitečiai.

Lietuvoje išrinkti EP nariai dirbs šiuose komitetuose:

Andrikienė Laima Liucija (EPP) - Tarptautinės prekybos komitetas; Žmogaus teisių pakomitetas;

Balčytis Zigmantas (S&D) - Biudžeto kontrolės komitetas; Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas; Blinkėvičiūtė Vilija (S&D)

Vienas didžiausių Lietuvoje komercinių bankų „Swedbank“ per pirmąjį šių metų pusmetį dėl padarytų papildomų atidėjinių galimiams paskolų nuostoliams patyrė 351,7 mln. litų nuostolių. *LRT*

- Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas;

Donskis Leonidas (ALDE) - Vystymosi komitetas; Žmogaus teisių pakomitetas;

Imbrasas Juozas (EFD) - Transporto ir turizmo komitetas; Regioninės plėtros komitetas;

Landsbergis Vytautas (EPP) - Užsienio reikalų komitetas; Saugumo ir gynybos pakomitetas;

Morkūnaitė Radvilė (EPP) - Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komi-

tetas;

Paksas Rolandas (EFD) - Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas; Peticijų komitetas;

Paleckis Justas Vincas (S&D) - Užsienio reikalų komitetas; Saugumo ir gynybos pakomitetas;

Saudargas Algirdas (EPP) - Konstitucinių reikalų komitetas;

Tomaševski Valdemar (ECR) - Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas;

Uspaskich Viktor (ALDE) - Regioninės plėtros komitetas.

Bernardinai.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva neketina sekti Latvijos pavyzdžiu ir prašyti Tarptautinio valiutos fondo (TVF) paskolos, pareiškė Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ją liepos 17 d. cituoja Švedijos laikraštis *Dagens Nyheter*. Anot D. Grybauskaitės, Lietuva ketina iki 2011 metais biudžeto deficitą sumažinti nuo dabar siekiančių 9 proc. iki 3 proc., iš dalies mažindama valstybės tarnautojų algas.

Lietuva itin stropiai europinius įstatymus perkelia į savo teisę ir kartu su Danija, Malta, Bulgarija, Rumunija ir Suomija laikoma tvarkingiausiai savo įsipareigojimus vykdančia šalimi. Tai rodo liepos 16 d. paskelbta ES vidaus rinkos suvestinė. Trečią kartą iš eilės dauguma ES šalių yra neperkėlusios į savo teisę mažiau nei 1 proc. bendros rinkos įstatymų. ES šalių vadovai buvo sutarę, kad ši norma turi būti pasiekta ne vėliau kaip šiemet. Suvestinėje pažymima, kad valstybės permelyg dažnai neteisingai taiko europinės teisės nuostatas: Komisija pradeda palyginti daug bylinėjimosi procedūrų, o valstybės nesiskubina vykdyti savo įsipareigojimų. Paskelbtoje suvestinėje atidžiau vertinamas viešųjų pirkimų teisės taikymo tikslumas. Daugiausia, beveik pusė, bylų keliama dėl mokesčių, muitinės ir aplinkos teisės įstatymų.

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 16 d. vyko pirmojo darbo vizito į užsienį – Švediją ir Latviją. Į Stokholmą, o iš ten į Rygą valstybės vadovė skrido reisiniais lėktuvais. Tiesioginis skrydis iš Vilniaus į Stokholmą ekonomine klase šiomis dienomis vidutiniškai kainuoja 870 litų, verslo klase – 1350 litų. Kodėl D. Grybauskaitė renkasi skrydį ekonomine klase, bet neskrenda užsakomuoju reisu, nors Prezidentūra yra pasirašiusi užsakomųjų skrydžių paslaugų pirkimo sutartį. Prezidentė D. Grybauskaitė iš karto po laimėtų rinkimų pareiškė skraidysianti tik ekonomine klase ir raginsianti taip elgtis visus ministrus.

Daugiau kaip 30 kauniečių - Liberalų ir centro sąjungos narių Myslibože (Lenkija) liepos 17 d. lankėsi legendinių lietuvių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žūties vietoje. Čia sutvarkė esančio paminklo aplinką bei dalyvavo Myslibožo, turinčio per 12 tūkstančių gyventojų, bei Lietuvos atstovų rengiamame skrydžio per Atlantą metinių minėjime. Šią liepą sukako 76 metai, kai skrydžiui į Lietuvą Niujorke lėktuvu „Lituanika“ pakilę du drąsūs lietuviai S. Darius ir S. Girėnas 1933 m. liepos 17 d. žuvo Soldino (iki 1945 m. taip vadinosi Vokietijai priklausęs dabartinis Myslibožas) miške. 1934 m. ten, kur buvo nukritusi „Lituanika“, pastatytas paminklas S. Dariui ir S. Girėnui.

Lietuvos gyventojai yra vieni mažiausiai mokančių už maistą, gėrimus, drabužius ir kitas prekes - jų krepšelio kaina tesiekė 67 proc. vidutinės europiečio mokamos sumos. ES statistikos tarnybos Eurostato duomenimis, arčiausiai ES kainų Lietuvoje 2008-aisiais buvo elektroninės prekės - jos 1 punktu viršijo ES vidurkį, kitos prekės Lietuvoje kainavo mažiau. Pigiausiai buvo parduodami alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai - 63 proc. vidutinės europiečio mokamos kainos. Kaimyninėje Latvijoje prekių ir paslaugų indeksas siekė 75 proc. ES šalių vidurkio, Estijoje - 77 procentus.

K. LUKAUSKUI - PRANCŪZIJOS ŽEMĖS ŪKIO APDOVANOJIMAS

Vilnius, liepos 15 d. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) direktoriui profesorius Kazimierui Lukauskui Prancūzijos ambasadoje Vilniuje įteiktas Prancūzijos Žemės ūkio aukštinis Komandoro kryžius už nuopelnus žemės ūkiui.

Bastilijos paėmimo dienos proga oficialių iškilmių metu Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje Francois Laumonier pristatydamas prof. K. Lukauską pažymėjo ilgamečio VMVT direktoriaus nuopelnus ne tik Lietuvos, bet ir Europos veterinarijai. VMVT vadovas yra aktyvus Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos narys ir jau antrai kadencijai perrenkamas šios organizacijos Europos regioninės komisijos viceprezidentu.

Sukurta valstybinės kontrolės sistema ir struktūra yra pavyzdys kitoms šalims.

Šiame kūrimo procese aktyviai dalyvavo ir Prancūzijos žemės ūkio bei veterinarijos ekspertai, kurių patarimai nenuėjo veltui. Taip pat akcentuota ir akademinė prof. K. Lukausko veikla - patirtis perduodama ne tik Lietuvos studentams, bet ir užsienio šalių specialistams.

Prancūzijos Žemės ūkio Komandoro auksinis kryžius už nuopelnus žemės ūkiui yra aukščiausias šalies šios srities apdovanojimas. Šis apdovanojimas įsisteigtas 1883 metais liepos 7 d. Pasaulyje yra 400 asmenų, turinčių šį apdovanojimą. Lietuvos asmeniui šis apdovanojimas įteiktas pirmą kartą.

Leonas Milčius

Lietuva

(Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui)

*Lietuva. Tariu šį žodį, tartum liesčiau širdį
Motinos, seniai užmigusios kape.
Ji, žinau, kiekvieną mano maldą girdi,
Atsiliepia meilėj, negandoj, džiaugsme.*

*Lietuva, ašara sūri ant mano lūpų,
Saulės spinduly, krūtinės šiluma,
Kiekvienam buvai, esi ir būsi
Dievo nuostabiausia dovana.*

*Viskas viskas čia tavim alsuoja,
Viskas teka, auga ir banguoja Tau,
Dienos, vakarai, nušvintantys rytojai,
Viskas, ką jaučiu, ką aprėpiu, matau.*

*Išgirstu ne žodį, ne raides, o dainą,
Kada vardą raštuose istorijos skaitau.
Dirbti ir mylėti gimdami ateinam,
Jei prireiks - gyvybę atiduoti tau.*

*Glauski prie savęs vaikus toli nuklydusius,
Glauski pasiklydusius, išdavusius, silpnus.
Ir mylėki gimusius, tau gyvent pražyodusius,
Per visus ilgiausių šimtmečių metus.*

*Lietuva. Tariu šį žodį, tartum liesčiau širdį
Motinos, seniai užmigusios kape.
Tavo vardas degina, lietuvi kelia, šildo,
Leiski pasilikti amžiams tavyje.*

„ODĖ LIETUVAI“

Daina, kuri jaudina iki ašarų net maestro Virgilijų Noreiką ir solistę Ginatrę Skerytę. Jie dainavo dar negirdėtą patriotinę dainą „Tūkstanmečio odisėjos“ pabaigtuvėms Klaipėdoje. Ta daina skirta ne tik po kelionės jachta aplink pasaulį plaukusiems buriuotojams, bet ir apskritai visiems po žemę išsibarščiusiems lietuviams. „Mūsų žodžiuose – tiesa, Noreika.

užauginta žmonėse. Mes sugrįžtam pas tave – išsvajota Lietuva”, – tą tekstą sukūrė 31 metų Mindaugas Vingras, o muziką komp. Andrius Kulikauskas. „Ši daina man kelia nuoširdų susijaudinimą. Ar tą patį pajus ir publika, jau priklauso nuo artisto. Dainos autoriai prašė, kad dainuočiau ne operiniu balsu”, – sakė V. Noreika.

Baltarusijos lietuviai Lietuvos vardo tūkstantmetį kartu su baltarusiais paminėjo prie Krėvos pilies. Karaliaus Mindaugo karūnavimo minėjimą jau vienuolika metų organizuoja Gardino srities lietuvių susivienijimas „Tėvynė” Krėvoje. Šventės dalyvius pasveikino Smorgonės miesto valdžia, Lietuvos generalinis konsulas Gardine Rimantas Latakas, Baltarusijos ambasados Lietuvoje atstovas. Šventėje dalyvavo Lietuvos ansamblis „Dainava”, Alytaus miesto meras Česlovas Daugėla su verslininkų delegacija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė, Baltarusijos meno kolektyvai. Lietuvių organizuojamą šventę Krėvoje parėmė Alytaus krašto verslininkai.

Nidoje vyko XIII tarptautinis Tomo Mano festivalis, kuriame susipynė Lietuvos ir Vokietijos kultūros. Tris vasaras - 1930-1932 m. savo vasarnamyje Nidoje kūręsio Nobelio premijos laureato T. Mano vardas ir šiandien simbolizuoja atvirumą pasauliui ir kosmopolitiškumą. Šiemetinio liepos 11-18 d. Nidoje vykusio T. Mano menų festivalio tema - „Praeities šuliniai. Lietuvos vardo minėjimo tūkstantmečiui”.

LGITIC

Vilniuje, Vingio parke, pastatytas 9 metrų aukščio „Vienybės medis” su iškaltais šimtu iškiliausių tūkstantmečio lietuvių vardų.

Skulptorius Tadas Gutauskas.

LIETUVOS IŠKILIAUSI - NUO SENOVĖS IKI XXI AMŽIAUS

Jonas Aistis, poetas
Aleksandras, vienintelis bendras Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) ir Lenkijos valdovas
Algirdas, Lietuvos didysis kunigaikštis
Antanas Baranauskas, vyskupas, poetas
Kazimieras Baršauskas, fizikas
Jonas Basanavičius, lietuvių tautinio judėjimo veikėjas ir ideologas
Steponas Batoras, Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
Jurgis Bielinis, knygnešys
Jonas Biliūnas, rašytojas
Mykolas Biržiška, literatūros istorikas
Bernardas Brazdžionis, poetas
Povilas Brazdžiūnas, garsus fizikas
Jonas Bretkūnas, evangelikų liuteronų kunigas, lietuviškos raštijos kūrėjas
Kazimieras Būga, kalbininkas
Jonas Karolis Chodkevičius, LDK valstybės, karo ir kultūros veikėjas
Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, dailininkas, muzikas
Steponas Darius, lakūnas
Borisas Dauguvietis, žymus teatro veikėjas
Simonas Daukantas, istorikas
Mikalojus Daukša, vienas lietuvių raštijos kūrėjų
Ignas Domeika, garsus mineralogas, geologas
Kristijonas Donelaitis, grožinės lietuvių literatūros pradininkas
Gediminas, Lietuvos didysis kunigaikštis
Marija Birutė Gimbutienė, garsi archeologė
Stasys Girėnas, lakūnas
Albertas Goštautas, LDK veikėjas
Algirdas Julius Greimas, lingvistas
Kazys Grinius, Lietuvos prezidentas
Teodoras Grothusas, garsus fizikochemikas
Laurynas Gucevičius, žymus architektas
Antanas Gudaitis, garsus tapytojas
Antanas Gustainis, aviacijos inžinierius
Tadas Ivanauskas, gamtininkas zoologas
Jonas Jablonskis, kalbininkas
Jogaila, Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
Vladas Jurgutis, ekonomistas ir

finansininkas
Antanas Juška, kunigas, tautosakininkas
Romas Kalanta, antisovietinio pasipriešinimo dalyvis
Kazimieras, LDK kunigaikštis, šventasis
Kazimieras Jogailaitis, Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
Vytautas Kernagis, dainų autorius ir atlikėjas, aktorius, režisierius
Kęstutis, Lietuvos didysis kunigaikštis
Tadas Kosciūška, Lietuvos ir Lenkijos politikos ir karo veikėjas
Albertas Kojelavičius-Vijūkas, kunigas, literatas
Stasys Krasauskas, žymus grafikas
Vincas Krėvė-Mickevičius, rašytojas
Mykolas Krupavičius, kunigas, valstybės veikėjas
Vincas Kudirka, lietuvių tautinio atgimimo veikėjas ir ideologas, Lietuvos himno autorius
Abraomas Kulvietis, kultūros veikėjas, vienas lietuviškos raštijos pradininkų
Joachimas Lelevelis, lenkų istorikas, numizmatas
Stasys Lozoraitis, diplomatas, politikos veikėjas
Juozas Lukša, Lietuvos partizanų vadas
Antanas Maceina, žymus filosofas
Antanas Mackevičius, kunigas, vienas 1863-1864 m. sukilimo vadų
Maironis, kunigas, poetas
Jurgis Matulaitis, vyskupas, palaimintasis
Juozas Matulis, chemikas
Martynas Mažvydas, lietuvių raštijos pradininkas
Adomas Mickevičius, poetas romantikas
Oskaras Milašius, lietuvių kilmės prancūzų rašytojas
Česlovas Milošas, Nobelio premijos laureatas, Lietuvoje gimęs ir augęs lenkų rašytojas
Juozas Miltinis, žymus teatro režisierius
Mindaugas, Lietuvos karalius
Vincas Mykolaitis-Putinas, rašytojas
Juozas Naujalis, kompozitorius, dirigentas
Salomėja Nėris, poetė neoromantike
Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, rašy-

toja
Kipras Petrauskas, operos dainininkas
Emilija Pliaterytė, 1830-1831 m. sukilimo dalyvė
Valerijonas Protasevičius, katalikų veikėjas
Martynas Počobutas-Odlanickis, astronomas
Mikalojus Radvila Juodasis, LDK politikas, žymiausias reformacijos veikėjas
Barbora Radvilaitė, Lietuvos didžioji kunigaikštienė, Lenkijos karalienė
Adolfas Ramanauskas, Lietuvos partizanų vadas
Mečislovas Reinys, arkivyskupas
Liudvikas Martynas Rėza, literatūros istorikas
Mykolas Romeris, teisininkas
Leonas Sapiega, LDK veikėjas
Kazimieras Simonavičius, inžinierius konstruktorius, daugiapakopį raketų kūrėjas
Ieva Simonaitytė, rašytoja
Vincentas Sladkevičius, kardinolas
Antanas Smetona, Lietuvos prezidentas
Balys Sruoga, rašytojas ir literatūros kritikas
Aleksandras Stulginskis, Lietuvos prezidentas
Vincas Svirskis, tautodailininkas skulptorius
Stasys Šalkauskis, filosofas
Adolfas Šapoka, istorikas
Mykolas Šlezevičius, žymus nepriklausomos Lietuvos demokratinio judėjimo veikėjas
Tėvas Stanislovas, kunigas
Vaižgantas, rašytojas
Motiejus Valančius, vyskupas, rašytojas
Kazimieras Vasiliauskas, kunigas
Petras Vileišis, inžinierius, lietuviybės skatintojas
Elijahu ben Šlomo Zalmanas (Vilniaus Gaonas), pasaulinio garso Talmudo žinovas
Vydūnas, filosofas, rašytojas
Vytautas Didysis, Lietuvos didysis kunigaikštis
Žemaitė, rašytoja
Jonas Žemaitis, Lietuvos partizanų vadas
Žygimantas Augustas, Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius
Žygimantas Senasis, Lietuvos didysis kunigaikštis, Lenkijos karalius

TAIKOS KONFERENCIJA DĖL KARALIAUČIAUS KRAŠTO
TURI ĮVYKTI

Penki Mažosios Lietuvos atstovai, žinomi visuomenės veikėjai kreipėsi į naujai išrinktus europarlamentarus iš Lietuvos, primindami, kad Taikos konferencija, turėjusi galutinai išspręsti Karaliaučiaus krašto ateitį, iki šiol neįvyko, kad Prūsijos kultūros naikinimas vyksta ir šian-dien. Savo kreipimesi, pavadintame mažlietuvių atmintine “Dėl taikos sutarties, kurią privalu sudaryti” Ieva Jankutė, Martynas Purvynas, Kristijonas Kraštinaitis, Kęstutis Milkeraitis ir Vytautas Gocentas rašo:

“Žiauriausio pasaulinio karo pabaigoje valstybės nu-galėtojos Berlyno-Potsdamo 1945 m. konferencijoje gan skubotai priėmė sprendimą dėl istorinės Prūsijos, kuri vėliau, kraštą įjungus į Vokietijos valstybę, vadinta Rytprūsiais, klausimų nagrinėjimo Taikos konferencijoje. Bet ši konfe-rencija ir šiaandien vis dar nėra surengta.

Po karo kraštą pasidalinus Sovietų Sąjungai (nuo 1990 m. gruodžio 31 d. teisių perė-mėja – Rusijos Federacija) ir lenkų komunistams, įvykdytas precedento neturintis gyven-tojų sunaikinimo arba gyvųjų išvaymo nusikaltimas. Jo metu, motyvuojant vokiškojo militarizmo židinio naikinimu, Tėvynės neteko ne tik milijo-nai vokiečių, bet ir mažlietu-viškų, kuršiškų, senprūsiskų šaknų vietos gyventojai, krašto senbuviai, tokiu būdu pašali-nant autochtonišką baltišką genofondą.

Tokio masto ir ilgai besi-tesiantis Prūsijos naikinimas neturi analogų. Dėl tebe-vykstančio išvartųjų žmonių teisių pažeidinėjimų mirtinai tyli Europos ombudsmenas ir Žmogaus teisių komisaras. Nors krašto teritorijoje dau-gybę metų sistemingai naiki-namos tiek baltiškosios, tiek vokiškosios kultūros, religijos ar buities paveldas, kapinės ir nekropoliai, architektūros sta-tiniai ar grobstomos išlikusio

kilnojamo turto vertybės – visa tai, kas vadintina prūsiškąja civilizacija, tačiau UNESCO elgiasi taip, tarsi veiksmai vyktų tolimoje galaktikoje, o ne Europos viduryje.

“Nepaprastai militarizuo-toje krašto dalyje, Rusijos pa-vadintoje Kaliningrado sritimi, gamtinių resursų pasisavinime ar tiesiog grobime nebepai-soma jokios gamtosauginės logikos. Ar tai būtų Baltijos jūros šelfas, ar kažkada ge-rai tvarkytų miškų masyvų likučiai, naudojimo pobūdį lemia imperiniai nūdienės Rusijos valdžios poreikiai. Tai ypač akivaizdžiai paste-bima, kuomet falsifikuojama rašytinė krašto istorija ar im-peratorienei Jekaterinai stato-mas paminklas Piluvoje (rus. *Baltiysk*), teigiant ar bandant net ir mokslu pagrįsti, jog Prūsija – “iskono ruskije zem-li” (nuo seno rusiškas kraštas).

Ši Baltijos pakrantė vo-kiškojo militarizmo židiniu niekada nebuvo. Tai, kad Berlynas savinosi Prūsijos žemės vardą, ne pastarosios kaltė. Ir ne Rytprūsiai atsakin-gi, kad praeityje germaniškieji ir rusiškieji kareivos nuolat sudarinėjo aljansus bendram veikimui prieš regiono tautas, kartais, karinių siekių var-dan, net pasidovanodami ir “Gintaro kambarius”, padary-tus iš užgrobtų kraštų gamtinių turtų.

Būtų svarbu žinoti, ar

projektu, vadinamu “Nord stream’u”, neatsinaujins nusi-kalstamų aljansų tradicija, ar jis liks tik ekonominiu projek-tu, nenukreiptu prieš regiono valstybių ateitį.

Mes, savo tėvų ir gentai-nių, Prūsijos senbuvių var-du, Lietuvos europarlamenta-rams keliame užmirštos taikos sutarties esminį klausimą, kuris turi tapti ir pastovumo bei taikios ateities Europos centre klausimu. Ir daugybės žmonių, siekiančių atgauti Tėvynę šioje planetos vietoje, žmogaus teisių klausimu bei panaikinimu tokių nuostatų tarpvalstybinėje elgsenoje, kuomet galima pripažinti ar-mėnų genocidą, bet negalima net ir kalbėti, kas, valstybių nugalėtojų bendruomenėms sutartinai tylint, yra įvykdyta Prūsijoje – ar tik ne toks tylė-jimas ir virto naujomis žmonių kančiomis dabar jau Kaukaze, Čėčėnijoje?

Taikos konferencijos su-šaukimas – tai II pasaulinio karo valstybių nugalėtojų, ku-rių dauguma šiaandien yra su-sibūrusios Europos Sąjungoje, valioje. Tikimės iš Lietuvos atstovų veikimo, tam pasi-kviečiant ir kitus brolius baltus – latvius, inicijuojant Baltų etnoregionui priklausančių teritorijų bei jų žmonių teisių atkūrimo klausimų kėlimą tokioje Taikos konferencijoje”.

Bernardinai.lt

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A.† A.

Inžinierius Pranas P. Petraitis

Su giliu liūdesiu ir meile prisimename kad prieš metus 2008 m. rugpjūčio 1 d. palikai mus liūdesyje ir skausme ir išėjai į nesugrįžtančią Amžinybę. Bet mūsų širdyse ir maldose tu esi su mumis.

Šv. Mišios už A.† A. Praną bus aukojamos Florido-je, Clevelande ir Kalifornijoje. Prašome prisiminti Praną savo maldose.

*Nuliūdus žmona Antanina,
dukterys Jūratė ir Rasa,
sūnus Kęstutis su Judita ir visi vaikaičiai*

Lenkijoje buvo paminėtas šv. Brunono mirties tūkstan-tmetis. Gižicko mieste, kalvoje prie Negocino ežero, Elko vyskupijoje, manoma, buvo nužudytas vienuolis misionierius šventasis Brunonas. Išskilmėse birželio 19-21 dienomis dalyvavo ir Lietuvos vyskupų delegacija, kuriai vadovavo Kauno arkivys-kupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Dalyvavo Lenkijos, Vokietijos, Baltarusijos, net Rusijos delegacijos. Jis gimė 974 m. Kverfurte, Saksonijos grafo šeimoje. Žuvo 1009 m. kovo 9 d., būdamas vos 35 metų. Faktas, kad lietuvių kunigaikštis Netimeras ir 300 karių priėmė krikštą, liudija, kad jau 1009 metais Lietuvoje įvyko vietinis krikšto aktas. Pažaislio vienuolyno bažnyčio-je yra italo dailininko A. Palonio nutapytos freskos apie šv. Brunono misiją Lietuvos pasienyje. Kancleris Kristupas Pacas gerai žinojo apie šv. Brunono gyvenimą ir užsakė nutapyti tą freską.

VR

MAŽOSIOS LIETUVOS GENOCIDAS

Jonas Dainauskas

(Pradžia „Dirvos“ birželio 2 d. laidoje)

IV.

Kai 1945-04-09 kapitulia-vo Karaliaučiaus tvirtovė, tai Sovietų vadovybė Karaliaučių atidavė 6 dienoms savo karių savivalei - žudymui, prievarta-vimui, plėšimui.

Viename name tie žvėriš-ka! nusiteikę raudonarmiečiai nužudė tėvą ir motiną ser-gančio sūnaus akivaizdoje ir įsakė muzikantui groti akor-deonu prie jų lavonų. Kitame name šešiolikmetę Raudonojo Kryžiaus tarnautoją priver-tė lipti į pastogę, kur jau gulėjo jauna mergaitė su perdurtais viduriais ir nupjauta krūtine. Rusas kareivis sušaukė ant jos, kad ji nužudė mergaitę. nors tarnautoja niekada nebuvo buvusi tuose namuose.

Kai jie užėmė Karaliaučiaus ligoninę, pareikalavo visus

ligonius atiduoti laikrodžius, žiedus ir kitus vertingus daik-tus. Tada jie pradėjo atakuoti gailestingąsias slauges ir sese-les. Jų kūnai buvo žalojami su lazdomis, išlaužtomis ir kėdžių kojomis, plėšiama su žirkklėmis. Gatvėse matėsi nukankintų žmonių kūnai.

1945 m. vasario mėnesį rusai pradėjo sistematiškas masines deportacijas į koncen-tracijos stovyklas. Visoje srityje prasidėjo badas. Tvirtuose karvės baubė nemilžtos ir dvėsė negaudamos šieno. Kareiviai plėšė iš vokiečių namų viską: dulkių valytuvus, žvakes, vyną, baltinius, kitus drabužius, pa-veikslus, rašomąsias mašinėles, kurios neturėjo rusiškų raidžių, peilius, šakutes, puodukus, stiklines, batus, net šukas ir

viską, ką tik sugriebė, krovė į savo sunkvežimius.

Pagaliau buvo pradėta duoti žmonėms po 400 gramų duo-nos vienai dienai. Tie, kurie nepajėgė dirbti, tie negaudavo nieko, mirė iš bado. Tuo metu prasidėjo slaptas Prūsijos žmo-nių bėgimas į Lietuvą, daugelis vaikų, likę be tėvų, atbėgo į Lietuvą ir buvo lietuvių pri-imti, gaudavo pavalgyti. Tokių buvo tūkstančiai. Karaliaučiaus krašte prasidėjo įvairios ligos, dažnai kareivių atneštos.

Pagaliau vokiečiams buvo leista iš Rusijos okupuoto krašto repatrijuoti. Tik maž-daug 25,000 vokiečių išvyko į Vokietiją, nors Karaliaučiuje daugiau negu milijonas gyveno 1944 m., tad kur kiti pradingo? Visi lietuviški pavadinimai buvo surusinti, kadangi esą nuo seno tas kraštass priklausęs „motinai Rusijai”. Sovietų Sąjunga buvo prisijungusi prie visų konvencijų, reglamentavu-sių apsaugą karo sąlygomis, tad

ko vertas Kremliaus valdovų parašas? Tokio genocido žudy-mo šių dienų psichologai negali paaiškinti, kaip žmogus žmogų taip žiauriai galėjo žudyti.

Mažoji Lietuva mums brangi, nes tai – mūsų raštijos lopšys. Čia pasirodė pirmoji lietuviška knyga (1547 metais Karaliaučiuje), čia išleista pirmoji lietuviška gramatika (1653 m.), čia buvo spausdina-mi tautinio atgimimo šaukliai „Aušra” ir „Varpas”. Mažajoje Lietuvoje gyveno, kūrė ir lietuviybės labai darbavosi J. Bretkūnas ir M. Mažvydas, K. Donelaitis ir L. Rėza, A. Kulvietis ir D. Kleinas, A. Šleicheris ir F. Kuršaitis, M. Jankus ir E. Jagomastas, Vydūnas ir J. Zauerveinas ir daugybė lietuvininkų.

Pirmasis pasaulinis karas ir po to sekęs nacių siausmas su-jaukė lietuvininkų gyvenimus ir paskatino jų nutautėjimą. Įvykiai po Antrojo pasaulinio karo dar labiau komplikavo

Mažosios Lietuvos problemą. Oficialioji Maskva nesivaržo pabrėžti, kad Karaliaučiaus kraštas – „iskonno russkij kraj”. Kada čia lietuvininkus išliks prūsų likimas.

Mažosios Lietuvos likimo klausimas dar galėtų būti spren-džiamas Antrojo pasaulinio karo baigties Taikos sutarty-je, kuri iki šiol nepasirašyta. Tačiau suinteresuotų Taikos sutartimi nėra: Trečiasis reichas žlugo, Antroji imperija pati sugriuvo, Vokietija savo domi-nuojančia padėtimi Europoje patenkinta. Trečioji Rusijos imperija Taikos sutarties nenori - Karaliaučiaus srities ji niekam neatiduos. Didžioji Britanija ir Prancūzija Vokietijos jau nebijo - yra ES ir NATO JAV taikos sutartis apskritai nerūpi.

Antra vertus, kas iš pa-saulio galingųjų panorės sau galvą kvaršinti dėl kažkokio Karaliaučiaus srities - juk ten naftos ir dujų nėra...

(Pabaiga)

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 9 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos metinė gegužinė ir sugrįžtuvės – parapijos sodyboje po 10:30 v.r. šv. Mišių.
SPALIO 10 d., šeštadienį Šv. Jurgio parapijos uždarymo pokylis Lietuvių namuose.

A.† A.

Inž. JONUI JURKŪNUI

mirus, jo sūnui ALGIUI su žmona LAIMA, dukrai RAMUNEI su vyru GINTAUTU, anūkams DARIUI ir LINUI su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2009 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardėirvardas _____			
Nr. ir gatvė _____			
Miestas _____	Valstybė _____	Zip _____	
Tel. numeris _____			

DIRVAI AUKOJO

D.Januta, Oakland, CA.....	102
I.Vileniškis, Wayland, MA.....	102
I.Rasys, Cambridge, MA.....	100
A.Bacevice, Westlake, OH.....	85
R.Bužėnas, Henderson, NV.....	80
M.Gureckas, Pls. Vrds. Est., CA...	78
G.Kenter, Danbury, CT.....	78
J.Stankūnas, Cos Cob, CT.....	78
S.Simoliūnas, Detroit, MI.....	76
R.Baika, Salem, NH.....	73
B.Navikas-Timms, Mentor, OH....	60
G.Pauliukonis, S.Pasadena, FL.....	55
K.Šiupynys-Hill, Concord, OH.....	52
O. Adomaitis, Sunny Hills, FL.....	50
A.Bimbiris, Boise, ID.....	50
L.Jarasunas-Francel, Willowick, OH.....	50
A.Kavaliūnas, Culver, IN.....	50
J.Petronis, Los Angeles, CA.....	50
J.Raibys, Ventura, CA.....	50
M.Mikonis, Richmand Hts., OH....	45
K.Tirva, Glenview, IL.....	45
S.Jakubauskas, Holiday, FL.....	32
P.Girnys, High Wycombe, England.....	30
A.A.Frank Jakaitis – atnininimui – šeima.....	30
V.Janulaitis, Oak Lawn, IL.....	30
G.Taoras, Dover, NH.....	30
O.Adomavičius, Centervl., MA....	28
H.Bagdonas, Oak Lawn, IL.....	28
A.Grushnys, Wichita, KS.....	28
B.Maziliauskas, Toronto, CAN.....	28
A.Razma, Burr Ridge, IL.....	28
A.Stepaitis, Arlington Hts, IL.....	28
K.Tautvydas, Greenbank, WA.....	28
A.Rutkauskas, Eastlake, OH.....	26
A.Tumas, Simi Valley, CA.....	26
J.Gudėnas, Euclid, OH.....	25
P.Matekūnas, Manhasset, NJ.....	25
J.Miglinas, Chicago, IL.....	25
E.Steponis, Seven Hills, OH.....	25
P.Švarcas, Oceanside, CA.....	25
P.Vencius, Willoughby, OH.....	23
A.Stempužienė, S.Euclid, OH.....	22
R.Bitėnas, Bronxville, NY.....	20
E.Čeičys, Parma, OH.....	20
D.Degesys, St.Petersburg, FL.....	20
R.Gedeit, Chatham, IL.....	20
B.Karklius, Clev., OH.....	20
E.Šilgalis, Willoughby, OH.....	20
E.Sluder, Centenial, CO.....	20
R.Gricius, Agoura Hills, CA.....	18
S.Petravičius, Rch Palos Vrd., CA	18
A.Skridulis, Daytona Bch, FL.....	18
N.Von Kiparski, Montville, OH....	15
P.Banionis, Redondo Bch, CA.....	13
G.Budreckis, Quincy, MA.....	13
R.Selenis, Livonia, MI.....	13
H.Gontar, St.Louis, MO.....	12
J.Mačiulaitis, Chipley, FL.....	12
D.Jakienė, Blue Bell, PA.....	11
A.Balas, Richmond, Hts, OH.....	10
J.Balas, Peninsula, OH.....	10
J.Biliūnas, Mentor, OH.....	10
L.Flores, Houston, TX.....	10
A.Giedraitienė, Willowick, OH....	10
N.Juškėnienė, Clev.Hts, OH.....	10
L.Petronis, Dearborn, MI.....	10
O.Ralys, Clev., OH.....	10
G.Sabataitis, Parma, OH.....	10
L.Senuta, Brockton, MA.....	10
E.Sinkys, Santa Monica, CA.....	10
E.Skopas, Menefee, CA.....	10

L.Čipkus-Dubray, Kalamazoo, MI..	8
L.Jurkūnas, St. Pete. Bch., FL.....	8
B.Kozica, Daytona Bch, FL.....	8
M.Pažemėnas, Rch Palos Vrd., CA.	8
A.Pažiūra, Oak, Pk, CA.....	8
V.Rugienius, Livonia, MI.....	8
B.Bačanskas, Baltimore, MD.....	5
A.Janciukas, Perrysburg, OH.....	5
P.Matas, Mentor, OH.....	5
E.Varnelis, Mentor, OH.....	5
V.Zdanys, W.Hardford, CT.....	5
A.Andrašiūnas, Chesterland, OH....	4
V.Gruzdys, Euclid, OH.....	3
C.Marcinkevičius, Chagrin Falls, OH.....	3
P.Morkūnas, Naples, FL.....	3
V.Plečkaitis, Richmond Hts., OH....	3
D.Sodeika, Torrance, CA.....	3
A.Valavičius, Chicago, IL.....	3
V.Žiedonienė, Willoughby, OH.....	3
I.Baranauskas, S.Boston, MA.....	2
V.Barzdukas, Clev., OH.....	2
J.Briedis, Chicago, IL.....	2
R.Cramer, Mentor, OH.....	2
V.Garmus, Palm Bch. FL.....	2
W.Gorski, Mission Viejo, CA.....	2
J.Kartanas, Omaha, NE.....	2
B.Kasakaitis, Oak Lawn, IL.....	2
Z.Khoury, Mayfield Vill., OH.....	2
L.Kirkus, Lemont, IL.....	2
A.Marchertas, Orland PK., IL.....	2
E.Santvaras, S.Boston, MA.....	2
J.Savaitis, York, PA.....	2
S.Strikaitis, Los Angeles, CA.....	2
A.Zenkus, Webster, MA.....	2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

LAIŠKAI

NEPATIKO, PERSIKĖLIAU

Prieš keletą dienų *Drauge* skaičiau rašinį. Žmogus skundėsi lenkų, žydų ir čečėnų sunkiu gyvenimu Lietuvoje.

Rašytojas prikaišioja lietuviams, kad neužmiršta Vilniaus okupacijos, Armijos Krajovos nusikaltimų prieš lietuvius ir t.t.

Nuostabu, kad yra dar ir šiandien Lietuvoje gyvenančių kitataučių, kurie nepatenkinti gyvenimu Lietuvoje, nuolat skundžiasi, prikaišioja. Esu tikras,kad niekur nėra geriau kaip Lietuvoje, nes radę geresnę vietą, tuoj persikeltų. Yra ir lietuvių kurie nepatenkinti gyvenimu Lietuvoje, jie išvažiuoja kitur gyventi. Lietuva negali visus patenkinti.

Kartą išsinuomavau gerą butą labai gražiame pastate, švarioje apylinkėje. Atėjo savaitgalis, kaimynai šalia ir virš lubų “šventė”, griaudžianti muzika, langai drebėjo, virš lubų šokiai, dainos iki aušros. Užrašiau į garso juostą, vėlyvą rytą nuėjau į nuomavimo biurą, pagrojau nakties pasilinksminimus ir paprašiau atleisti iš nuomos. Atleido.

Suradau namą ramioje apylinkėje, nupirkau ir šiandien gyvenu ramiai.

Todėl nuoširdžiai patariu

visiems svečiams, nepatenkintiems gyvenimu Lietuvoje, pakeisti gyvenamą vietą. Nereikia bandyti pakeisti lietuvių gyvenimo būdo, galvojimo ir Lietuvos istorijos, kuri yra labai sena. Mes esame sena tauta su tūkstantmečiais papročiais.

Lietuvos istoriniai įvykiai su lenkais Lietuvai buvo labai skausmingi. Lietuva labai daug nukentėjo prarasdama sostinę, senas Lietuvos gyvenvietes, lietuviai patekę į lenkų okupuotas Lietuvos žemes labai skaudžiai nukentėjo. Lenkų ultimatai, grasinimai. Dar nei vieno atsiprašymo žodelio iš lenkų negirdėjom, tik aimanavimus, apie kompensacijas Lietuvai nėra kalbūs. Žydų ir čečėnų nusiskundimus neliesiu, čia kitokie reikalai, bet istorijos

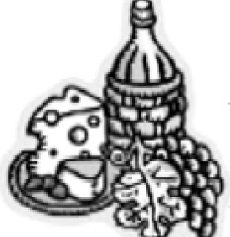
mes negalime užmiršti, kaip žydai ir čečėnai neužmiršta, nes, kas istorijos nežino, istoriją užmiršta, kartoja ją.

Taigi, ponas X, ir visi kurie esate nepatenkinti gyvenimu Lietuvoje, kelkitės ten kur geriau, nupirksime bilietus, padėsime supakuoti gėrybes gal Lietuvoje įsigytas. Mandagus svečias neprikaišioja šeimninkei, bet gražiai padėkojęs atsisveikina.

Amerika margesnė nei genys, jei bandytų prisitaikyti, pataikauti kiekvienai tautos grupei, Amerika būtų senai subyrėjusi. Prisiminkime Babelio Bokštą, kai žmonės kalbėdami skirtingomis kalbomis, skirtingų papročių statė tą Bokštą. Bokštas sugriuvo.

Mes turime dar daug mokintis ir pasimokinti tik nepalūžti.

Su pagarba, Algis Virvytis

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*

794 East 185th St. • 216-531-6720

SPORTAS

EUROPOS JAUNIMO ČEMPIONĖ

Lina Grinčikaitė liepos 17 d. Europos jaunimo (iki 23 metų) lengvosios atletikos čempionato merginų 100 m bėgimo varžybų nugalėjoja.

22-ejų metų lietuvė, liepos pradžioje tapusi pasaulio studentų vasaros žaidynių (universiados) čempione, finale distanciją įveikė per 11,37 sek.

Sidabro medalį pelnė ukrainietė Natalija Pogrebniak

(11,45 sek.), o bronzos apdovanojimas atiteko lenkei Marikai Popowicz (11,50 sek.).

Finale dar bėgo Norvegijos, D. Britanijos, Rusijos, Ukrainos ir Prancūzijos trumpųjų nuotolių varžybų merginos.

Atrankos varžybose L. Grinčikaitė tarp 31 dalyvės užėmė antrąją vietą (11,66 sek.), o pusfinalyje buvo pirma (11,47 sek.).

LRT

L. Grinčikaitė – Europos jaunimo čempionė. ELTA

LIETUVOS JAUNIMO RINKTINĖ EUROPOS ČEMPIONATE IŠKOVOJO PERGALĘ

Liepos 17 d. antrą pergalę Europos jaunimo iki 20 m. amžiaus (U-20) vaikinių krepšinio pirmenybėse iškovojo Lietuvos rinktinė. Graikijoje vykstančiose varžybose lietuviai rezultatu 118:68 (36:14, 27:15, 28:21, 27:18) sutriuškino Izraelio komandą ir tapo vienalve pirmajame etape.

Trenerio Rimvydo Samulėno auklėtiniai jau susitikimo pradžioje šovė pirmyn (10:2). Lietuvos rinktinės puolimas dirbo be priekaištų ir jau ketvirčio viduryje mūsiškiai buvo pelnę 20 taškų (20:6).

Kėlinio pabaigoje Simas

Buterlevičius tritaškiu skirtumą padidino iki triuškinančio (32:12), o pirmąsias dešimt minučių Lietuvos komanda laimėjo išpūdinga persvara (36:14).

Po pertraukėlės Lietuvos rinktinės pranašumas toliau augo ir po dviejų kėlinių jau buvo 34 taškai (63:29).

Po didžiosios pertraukos vaizdas aikštelėje nesikeitė. Lietuviai toliau vis didino skirtumą ir šventę pergalę 50 taškų skirtumu.

Lietuvos krepšininkai tiesiog subombardavo varžovų krepšį tolimais metimais, pa-

taikę 14 iš 27 tritaškių (52 proc.). Lietuviai taip pat laimėjo kovą po krepšiais dėl kamuolių (39-28) ir rečiau klydo (7-19).

C grupės turnyrinė lentelė: (vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai, taškų santykis)

1. Lietuva 2 0 191:139
2. Juodkalnija 1 1 132:131
3. Turkija 1 1 134:136
4. Izraelis 0 2 143:194

V.Sereikaitė apgynė Europos čempionės titulą

Lietuvos dviratininkė Vilija Sereikaitė apgynė Europos čempionės titulą. Baltarusijos sostinėje Minske vykstančio Senojo žemyno dviračių treko čempionato jaunimo (iki 23 metų) merginų 3 km asmeninių persekiojimo lenktynių finale liepos 17 d. 22-ejų metų panevėžietė 0,922 sek. pranoko ukrainietę Lesią Kalitovską.

V.Sereikaitė distanciją įveikė per 3 min. 36,446 sek.

Pekino olimpiinių žaidynių dalyvė V.Sereikaitė 2007 metų Europos čempionate pelnė bronzos medalį.

LRT

NYKSTA LIETUVOS KULTŪROS PANTEONAS - RASŲ KAPINĖS

Valstybės saugomo kultūros paveldo objekto - senųjų Vilniaus Rasų kapinių būklė vertinama kaip bloga.

Nemažai kapaviečių, kuriose laidojimo rūšiai, antkapiai ar jų sudėtinės dalys bei atraminės sienelės yra labai blogos būklės ir kelia sunykimo grėsmę. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (KPD) direktorė Diana Varnaitė kreipėsi į Vilniaus miesto merą Vilių Navicką, prašydama informuoti, kokių priemonių ketinama imtis situacijai Rasų kapinėse pagerinti.

Visiškai blogos būklės yra šiaurinė Rasų kapinių tvoros dalis, kurią dėl išgriuvusių ar galinčių išgriūti fragmentų jau sunkiai begalima vadinti tvora. Be to, netvarkomi kultūros ir valstybės istorijai reikšmingų asmenybių kapai, nešalinami peraugę ir sutrešę medžiai, keliantys pavojų lankytojams ir antkapiniams paminklams. Visa tai kelia grėsmę ne tik pačiam kultūros paveldo objektui, bet ir Rasų kapinių lankytojų saugumui.

KPD vadovės D. Varnaitės teigimu, net sovietinio režimo laikais neteko matyti taip apleistų kapinių, nes tuo metu buvo reaguojama į visuomenės veikėjų reakcijas dėl Rasų, Bernardinų kapinių tvarkymo. Dabar vilčių neteikia ir kapinių valdytojo, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento paskirtas naujas kapinių priežiūrėtojas UAB „Aketonas“, kuris ketina tik Vilniaus Antakalnio

kapinėse palikti funkcionuojančią kapinių kontorą, turėsiančią aptarnauti ir Rasų, Bernardinų kapinių lankytojus.

Jeigu kapinių valdytojas, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentas nesiims veiksmų būklei pagerinti, KPD įsitikinimu, vargu ar blogą Rasų kapinių įvaizdį pakeis KPD šiais metais baigiama restauruoti kapinių centrinė koplyčia ir šiomis dienomis baigiama tvarkyti pagrindinio tako atkarpa nuo vartų iki centrinės koplyčios.

Rasų kapinės įsteigtos 1796 metais. Iš pradžių kapinės juosė medinė tvora, tačiau per Napoleono žygį ji buvo sudeginta. Naują, mūrinę tvorą Rasų kapinėse 1820 m. pastatė misionieriai. Nuo XX amžiaus pradžios antkapius kurdavo meistras. Anuomet populiariausi buvo medžių formos kryžiai. Kapinėse yra vertingų marmurinių, grantinių, betono paminklų, koplyčių, kolumbariumų.

Rasų kapinėse yra palaidotas lietuvių tautos patriarchas daktaras Jonas Basanavičius, dailininkas ir kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, daug Vilniaus universiteto profesorių, mokslininkų, menininkų, visuomenės veikėjų.

KPD duomenimis, kasdien Rasų kapines aplanko vidutiniškai 6 turistų autobusai iš Lenkijos - Rasų kapinėse palaidota Lenkijos maršalo Juzefo Pilsudskio širdis. LGITIC

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą ilūdesio vaiandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm
Cleveland, OH 44119